
Kokousaika	Maanantai 13.1.2014 klo 14.00-17.10	
Kokouspaikka	Kunnanvirasto, kunnanhallituksen kokoushuone	
Saapuvilla olleet jäsenet	Sari Keskitalo	pj
	Jaakko Alamattila	I vpj
	Birgitta Eira	II vpj, saapui 14.13
	Tuomas Keskitalo	j
	Elli-Maria Kultima	j
	Janne Näkkäläjärvi	j
	Antti Tonteri	j
	Unto Kultima	vj
	Ulla Keinovaara	vj
	Helinä Hautamäki	vj
	Seppo Alatörmänen	kvalt pj, saapui 14.02
	Pentti Mäkitalo	kvalt I vpj
	Berit-Ellen Juuso	kvalt II vpj
Muut saapuvilla olleet	Mikko Kärnä	esittelijä
	Pia Korva	pöytäkirjanpitäjä
Asiat:	§ 1 - § 23	
Pöytäkirjan allekirjoitus	Sari Keskitalo puheenjohtaja (§ 1- § 16, §18- §23)	Pia Korva pöytäkirjanpitäjä
	Jaakko Alamattila puheenjohtaja (§ 17)	
Pöytäkirjan tarkastajat	Helinä Hautamäki	Janne Näkkäläjärvi
Pöytäkirja on nähtävänä	Maanantaina 20.1.2014 klo 14.00 - 15.00 Enontekiön kunnanvirastolla	

ASIALISTA

- 1 § Kunnanhallituksen kokouksen järjestäytyminen
- 2 § Kunnanvaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien vaali
- 3 § Kunnanvaltuuston päätösten täytäntöönpano
- 4 § Enontekiön kunnan lausunto valtiosuusjärjestelmän uudistamisesta
- 5 § Enontekiön kunnan lausunto kalastuslain kokonaisuudistuksesta
- 6 § Enontekiön kunnan lausunto saamelaiskäräjälakityöryhmän luonnoksesta hallituksen esitykseksi saamelaiskäräjistä annetun lain muuttamiseksi
- 7 § Talteenotettujen seura- ja harrastuseläinten sekä irtokoirien tilapäisen hoidon järjestäminen Enontekiön kunnassa
- 8 § Opiskelijoiden kesätyöllistäminen sekä enontekiöläisille yrityksille myönnettävä oppisopimustuki
- 9 § Enontekiön kunnan vuosikello 2014
- 10 § Käyttösuunnitelman vahvistaminen vuodelle 2014 kunnanhallituksen tehtäväalueiden osalta ja vastuuviranhaltijoiden nimeäminen
- 11 § Talousarvion täytäntöönpano-ohjeet vuodelle 2014
- 12 § Hakemus kuntalisän maksamisesta Tornion sairaskotisäätiölle Enontekiön veteraaniavustajatoimintaan
- 13 § Selvitystyön käynnistäminen Enontekiön lentoaseman mahdollisuuksista toimia alustana kiinteä- ja pyöriväsiipisten ilma-alusten arktiselle testaus- ja koulutustoiminnalle
- 14 § Kodinhoitajan toimen perustaminen
- 15 § Ohjaajan viran muuttaminen ohjaajan työsopimussuhteiseksi toimeksi
- 16 § Ilmoitus eläkkeelle jäännistä 1.9.2014 alkaen / toimistosih-teeri Tuula Aarnio
- 17 § Lautakuntien ja muiden kunnan toimielinten pöytäkirjat sekä viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat
- 18 § Ilmoitusasiat
- 19 § Kiinteistöluovutusilmoitukset / kunnan etuosto-oikeuden käyttäminen
- 20 § Kunnanjohtajan ilmoitusasiat
- 21 § Kunnanhallituksen nimeämien toimielin- ja kokousedustajien suulliset raportit kokouksista
- 22 § Kunnanhallituksen jäsenten esille ottamat asiat

Lisäasiat

- 23 § Toimistosih-teeri Hannele Kumpulaisen palkan määrittely

Khall 1 § KUNNANHALLITUKSEN KOKOUKSEN JÄRJESTÄYTYMINEN

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin yksimielisesti Helinä Hautamäki ja Janne Näkkäljärvi. Kunnanhallitus hyväksyi kokouksen työjärjestyksen yksimielisesti yhdellä lisäasialla täydennettynä. Käsiteltäväksi päätettiin ottaa toimistos sihteeri Hannele Kumpulaisen palkan määrittäminen.

Päätösehdotus (kunnanjohtaja)

Kunnanhallituksen puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi ja kunnanhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi kaksi kunnanhallituksen jäsentä tarkastamaan kokouksen pöytäkirja viimeistään nähtävilläpäivänä klo 14.00 mennessä. Edelleen kunnanhallitus päättää hyväksyä tämän kokouksen työjärjestyksen.

Selostus

Kuntalain 58 §:n 2 momentin mukaan hallitus on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Puheenjohtajan tehtävänä on todeta kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus. Kunnanhallituksen kokouksen pöytäkirja pidetään julkisesti nähtävillä seitsemäntenä päivänä kokouksesta klo 14.00-15.00. Mikäli ao. päivä ei ole arkipäivä, pidetään pöytäkirja nähtävillä seitsemättä päivää seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä klo 14.00-15.00. Ennen nähtävilläpitoa pöytäkirjan tulee olla puheenjohtajan, pöytäkirjanpitäjän ja pöytäkirjantarkastajien allekirjoittama. Mikäli heidän tilalleen on esteellisyyden tai estyneisyyden vuoksi valittu kokouksen osan ajaksi muita kokouksen osanottajia, tulee myös näiden allekirjoittaa pöytäkirja omalta osaltaan. Jotta välttyttäisiin ylimääräisten pöytäkirjantarkastajien valinnalta, tulisi heti kokouksen alussa valita tarkastajiksi osanottajia, jotka eivät ole käsiteltävien asioiden osalta esteellisiä ja joilla on mahdollisuus osallistua kokoukseen sen päättymiseen saakka.

Ltk

Khall

Kvalt

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa:

pj pkt pkt

Enontekiöllä _____/_____/_____

Khall 2 § KUNNANVALTUUSTON PUHEENJOHTAJAN JA VARAPUHEENJOHTAJIEN VAALI**Päätös**

Kunnanhallitus päätti esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto valitsee keskuudestaan vuodelle 2014 puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

Päätösehdotus (kunnanjohtaja)

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto valitsee keskuudestaan vuodelle 2014 puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

Selostus

Kuntalain 12 §:n mukaan kunnanvaltuusto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan sekä tarpeellisen määrän varapuheenjohtajia toimikaudekseen, jollei valtuusto ole päättänyt lyhyemmästä toimikaudesta. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat valitaan samassa vaalitoimituksessa.

Enontekiön kunnanvaltuuston työjärjestyksen 1 §:n mukaan valtuustossa on kaksi varapuheenjohtajaa.

Khall 3 § KUNNANVALTUUSTON PÄÄTÖSTEN TÄYTÄNTÖÖNPANO**Päätös**

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaan.

Päätösehdotus (kunnanjohtaja)

Kunnanhallitus päättää todeta päätökset laillisiksi ja panna ne täytäntöön.

Selostus

Kuntalain 23 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa muun muassa valtuuston päätösten täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kuntalain 56 §:n mukaan, jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka että valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi.

Em. mukaan kunnanhallituksen on todettava päätösten laillisuus ja päätettävä niiden täytäntöönpanosta.

Enontekiön kunnanvaltuusto on kokoontunut 13.12.2013 ja käsitellyt seuraavat asiat:

- 78 § Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
- 79 § Pöytäkirjantarkastajien valinta ja esityslistaan mahdollisesti tehtävät muutokset
- 80 § Vuoden 2012 valtuustoaloitteiden käsittely
- 81 § Kyrön Vesihuolto Oy:n pääomalaina
- 82 § Tunturi-Lapin Kehitys ry:n laina
- 83 § Omavelkaisen takauksen myöntäminen Kiinteistö Oy Enontekiön kunnan asuntojen lainalle
- 84 § Maanvuokraushinnoittelun vahvistaminen kunnan kaavoittamattomilla alueilla
- 85 § Enontekiön kunnan kotouttamissuunnitelma
- 86 § Perusturvalautakunnan ylityshakemus vuodelle 2013
- 87 § Vuosien 2014-2016 talousarvion ja -suunnitelman hyväksyminen
- 88 § Lauri Oravan eropyyntö tarkastuslautakunnan jäsenyydestä
- 89 § Ilmoitusasiat ja valtuustoaloitteet

Khall 4 § ENONTEKIÖN KUNNAN LAUSUNTO VALTIONOSUUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaan.

Tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Käsittely

Merkitään, että Birgitta Eira saapui kokoukseen klo. 14.13.

Päätösehdotus (kunnanjohtaja)

Enontekiön kunnanhallitus päättää esittää lausuntonaan valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta seuraavaa:

Enontekiön kunnanhallitus pitää positiivisena, että selvitysmies on onnistunut esityksessään yksinkertaistamaan nykyistä valtionosuusjärjestelmää merkittävästi. Kunnanhallitus pitää kuitenkin valitettavana, että se ei voi välttyä vaikutelmalta, jonka mukaisesti uusi valtionosuusjärjestelmä on luotu vauhdittamaan rakenneuudistusta. Keskuskaupunkien valtionrahoitusta ollaan uudessa järjestelmässä lisäämässä pienempien kaupunkien ja etenkin syrjäseutujen kustannuksella. Suurimpia menettäjiä ovat alle 20 000 asukkaan kunnat.

Enontekiön kunnanhallitus toteaa selvitysmies Miettisen työstä yleisesti, että mikäli nyt lausunnolla olevat laskelmat hyväksytään, tulevat kuntien väliset erot repeämään Suomessa rajusti. Esityksessä on kokonaisuutena vähennetty olosuhdetekijöiden painoarvoa liian paljon, vaikka nämä tulisi kansalaisten yhdenvertaisen kohtelun vuoksi ottaa *painotettuina* huomioon laskelmissa. Kuntia ei tule rangaista korkeasta ikärakenteesta, sairastavuudesta, pitkistä välimatkoista ja harvasta asutuksesta.

Esimerkiksi syrjäisyysluku ei anna kokonaisvaltaisen kattavaa kuvaa Enontekiön kunnan maantieteellisestä laajuudesta ja kunnan sisäisistä välimatkoista, jotka väistämättä tekevät palvelurakenteen hyvin kalliiksi. Syrjäisyysluvun laskentaperusteet (1512/2011) tunnistavat vain 25 tai 50 kilometrin etäisyydet kunnan sisällä. Esimerkiksi Enontekiöllä matka kuntakeskuksesta Hetasta Kilpisjärvelle on 176 km ja matka toiseen keskustaajamaan Karesuvantoon on 70 km. Keskussairaalaan sekä sosiaalihuollon erityispalveluihin Rovaniemelle on matkaa kuntakeskuksesta 300 kilometriä.

Pitkien etäisyyksien ja henkilöstönmatkakulujen sekä matkoihin käytetyn työajan vuoksi osa peruspalveluista joudutaan väistämättä järjestämään kylissä. Erityisen pitkien matkojen ja suppean västöpohjan vuoksi mobiilien palveluiden hyödyntäminen on rajallista. Kaksi kunnan tärkeintä elinkeinoa, matkailu ja porotalous, edellyttävät hajanaista väestörakennetta. Täten syrjäisyysluvun lisäksi tulisi erityisen pitkien maantieteellisten etäisyyksien kunnille harkita otettavaksi käyttöön saaristolaisuustekijän tyyppinen

Ltk Khall Kvalt Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa:

pj pkt pkt

Enontekiöllä ____/____

erillinen laskentakriteeri. On myös huomattava, että kunnissa joissa on korkea ikärakenne ja sairastavuus sekä pitkät välimatkat ja harva-asutus on usein jo jouduttu korottamaan kunnallisveroprosenttia kohtuuttoman korkealla, että palveluntuotanto ylipäättään on mahdollista.

Enontekiön kunnanhallitus esittää, että valtiosuusjärjestelmän määräytymisperusteet tarkastetaan uudelleen erityisesti olosuhdetekijöiden osalta kansalaisten yhdenvertainen kohtelu huomioiden. Kunnanhallitus pitää välttämättömänä, että myös olosuhdetekijöiltään poikkeavien kuntien rahoituspohjasta huolehditaan. Erityisen pitkien maantieteellisten etäisyyksien kunnille on harkittava erityisen saaristolaisuustekijän tyyppisen laskentakriteerin käyttöönottoa ja vähintäänkin tarkastettava syrjäisyyssluvun määräytymisperusteet.

Lapin yliopistokustannuksen vuonna 2013 julkaisemassa selvityksessä "Saamelaisten hyvä elämä ja hyvinvointipalvelut " todetaan, että yhdenvertaisuusnäkökulmasta tarkasteltuna saamelaiset ovat eriarvoisessa asemassa palvelutuotannossa valtaväestöön nähden, etenkin koskien palveluja jotka perustuvat kielen käyttöön. Tällaisia palveluja ovat vanhustenhuolto, psykososiaaliset palvelut sekä lasten ja nuorten sekä perheiden palvelut. Saamenkielisiä sekä saamelaiskulttuuriin perustuvia palveluja on vähän. Selvityksen mukaan keskeinen palvelutyytyväisyyttä selvittävä seikka on myös ajallinen välimatka palveluihin.

Enontekiön kunnassa saamelaisväestö on lukumäärältään pieni ja saamelaisasutusta on hajaantuneena koko kunnan alueelle. Jotta kunta pystyisi jatkossa järjestämään palvelut myös saamenkielellä sekä jatkamaan palveluja koskevaa kehittämistyötä, on myös saamenkielisten palveluiden rahoituspohjasta huolehdittava. Kunnanhallitus huomauttaa, että kunta järjestää saamenkielistä varhaiskasvatusta, alku- ja perusopetusta sekä muita saamenkielisiä palveluita ja varaa niihin riittävät resurssit, vaikka palveluiden käyttäjiä on Enontekiön kunnassa vähän verrattuna esimerkiksi Utsjoen kuntaan. Itse palveluiden järjestäminen ei kuitenkaan tule Enontekiöllä sen edullisemmaksi. Kuntien syrjäisyys ja pitkät etäisyydet vaikuttavat luonnollisesti siihen, missä saamenkielisiä palveluita on varauduttava järjestämään.

Saamelaisväestön kunnittaiseen asukasluvuun pohjautuva jako ei ole oikeudenmukainen, vaan se vaarantaa saamenkielisen väestön oikeuden saada saamenkielisiä palveluita omakulttuuriselta pohjalta niissä saamelaisalueen kunnissa, joissa saamenkielisten osuus koko väestöstä on pieni ja saamelaisasutus on jakaantuneena koko kunnan alueella.

Enontekiön kunnanhallitus esittää, että selvitysmies tarkentaa lisäosissa olevan saamelaisten kotiseutualueen lisän määräytymisperustetta siten, että lisäosassa otetaan huomioon saamelaisalueen kuntien keskinäiset syrjäisyyssluvut. Utsjoen kunnan syrjäisyyssluku

Ltk

Khall

Kvalt

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa:

pj pkt pkt

Enontekiöllä ____/____

on 1,94, Enontekiön 1,89, Inarin 1,56 ja Sodankylän 1,34. Syrjäisyyden perusteella toteutettavan prosentuaalisen vertailun mukaisesti Utsjoelle tulisi maksattaa lisäosasta 28,82% jako-osuus, Enontekiölle 28,08%, Inarille 23,18% ja Sodankylälle 19,92%. Euro-määräisesti tämä tarkoittaa, että saamelaisalueen kuntien lisäosa jakaantuisi kuntiin seuraavasti:

Utsjoki	1.000.084 €	nyt 1.610.840 €
Enontekiö	974.405 €	nyt 489.005 €
Inari	787.713 €	nyt 1.059.075 €
Sodankylä	691.244 €	nyt 311.185 €

Edelleen Enontekiön kunnanhallitus esittää, että myös saamelaisalueen kunnille maksatetaan tämän lisäksi laskennallista valtionosuutta kaksikielisyydestä samalla periaatteella kuin ruotsinkielisille kunnille. Toinen vaihtoehtoon lisätä saamelaisten kotiseutualueen lisän määrää merkittävästi; esimerkiksi kaksinkertaistaa se.

Uutena kriteerinä valtionosuusjärjestelmässä on esitetty työpaikkaomavaraisuus. Kunnat hyötyvät yhteisö- ja kiinteistöverotuottoina siitä, että niiden alueella on työpaikkoja. On myös huomattava, että kunnassa pendelöivät eivät käytä kunnan palveluita ja siten kuormita kunnan taloutta. Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta. Enontekiön kunnanhallituksen näkemyksen mukaan työpaikkaomavaraisuus ei liity laskentakriteerinä valtionosuusjärjestelmän tavoitteisiin millään tavalla.

Enontekiön kunnanhallitus esittää, että työpaikkaomavaraisuus poistetaan valtionosuusjärjestelmän määräytymiskriteereistä. Työpaikkaomavaraisuuden sijaan tulee painottaa olosuhdetekijöitä, kuten korkeaa ikärakennetta, sairastavuutta, pitkiä välimatkoja, kaksikielisyyttä, saamelaisuutta ja harvaa asutusta.

Selostus

Valtiovarainministeriön kunta- ja aluehallinto-osasto on pyytänyt kuntien mahdollisia kommentteja selvitysmies Arno Miettisen alustavasta ja HALKE:n käsittelemästä ehdotuksesta 17.1.2014 mennessä.

Selvitysmies Miettisen esittämän järjestelmän keskeiset pääperiaatteet ja laskentakriteerit ovat:

1. Verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseus

- taseusraja 100 % (nykyisin 91.86 %)
- taseuslisä 80 % (nykyisin 100 %)

- tasausvähennys 30 % lisättynä tasausrajan ylittävän osan luonnollinen logaritmi>tasausvähennys liukuva (nykyisin kiinteä 37 %)
- tulojen tasaukseen siirretään 700 milj. euroa (kustannusten tasauksesta, euroa/as tasasuuruisesti kuntien omarahoitussuutusta kasvattamalla)

2. Laskennallisiin kustannuksiin sisältyvät erät:

- ikärakenne ja sairastavuus (painot THL:n ja VATTin selvityksistä, muutettu ikärakenteen ja sairastavuuden perusteella jaettavia kokonaissummia)
- työttömyysaste (kunnan kerroin = kunnan työttömyysaste/koko maan keskiarvo)
- kaksikielisyys (kaksikielisille kunnille = kaksikielisyyden hinnasta 7 % koko asukasluvun perusteella ja 93 % ruotsinkielisen väestön perusteella, asukasluvun perusteella jaetaan n. 35 % ja ruotsinkielisten perusteella 65 % koko summasta)
- vieraskielisyys (kunnan kerroin = kunnan vieraskielisten osuus vähennettynä sen kunnan osuudella, jonka osuus on maan alin)
- asukastiheys (kunnan kerroin = koko maan keskiarvo/kunnan asukastiheys, kerroin rajattu maksimissaan 20:een)
- *saaristo* (varsinaisille saaristokunnille = asukasluvun perusteella ja saaristokunnalle, jonka asukaista vähintään puolet asuu ilman kiinteää tieyhteyttä mantereeseen = korotus on kolminkertainen)
- *koulutustausta* (kunnan kerroin = ilman tutkintoa olevien 30 - 54-vuotiaiden osuus vastaavasta ikäluokasta vähennettynä sen kunnan osuudella, jonka osuus on maan alin)

3. Lisäosat

- *syrjäisyys* (syrjäisyysluvun perusteella, jos syrjäisyysluku on yli 1,5 = kunnan kerroin on kolminkertainen)
- *saamelaisten kotiseutualueen lisä* (saamelaisten kotiseutualueen kunnille = asukasluvun perusteella kerrottuna saamenkielisten osuudella koko väestöstä)
- *työpaikkaomavaraisuus* (kunnan kerroin = kunnan työpaikkaomavaraisuus vähennettynä sen kunnan osuudella, jonka osuus on maan alin)

Enontekiön kunnan osalta uusi valtiosuusjärjestelmä tarkoittaa, että asukaskohtaiset valtiosuudet laskevat 4499 eurosta per asu-

kas 4430 euroon per asukas. Kunnan käyttötuloista muutos on -0,8%
ollen euromääräisesti 130.096 €.

Khall 5 § ENONTEKIÖN KUNNAN LAUSUNTO KALASTUSLAIN KOKONAISUUDISTUKSESTA**Päätös**

Hyväksyttiin muutetun päätösehdotuksen mukaan.

Tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Käsittely

Esittelyn kuluessa **kunnanjohtaja muutti ehdotustaan** siten, että lausunnossa käytetty sana "haltija" muutetaan sanaksi "omistaja".

Päätösehdotus (kunnanjohtaja)

Enontekiön kunnanhallitus päättää esittää maa- ja metsätalousministeriölle lausuntonaan kalastuslain kokonaisuudistuksesta seuraavaa:

Enontekiön kunnanhallitus pitää kalastuslain kokonaisuudistusta pääsääntöisesti hyvin valmisteltuna, mutta lakiesitys kaipaa joiltain osiltaan tarkentamista nimenomaan pohjoisimman Suomen erityispiirteet huomioiden. Kalastus on, etenkin syrjäseuduilla, tärkeä osa paikallista kulttuuria ja elämäntapaa, jonka jatkuvuus on huomioitava lainsäädännössä paikallisten ihmisten oikeudet ja tilakohtaiset omaisuuteen perustuvat oikeudet (erityisperusteiset etuudet) huomioiden.

Lakiluonnoksen 25§:ssä käsitellään kalastusalueen yleiskokousta. Erityisperusteisten kalastusetuuksien omistajille on osoitettu yleiskokouksessa oikeus yhteen yhteiseen edustajaan. Enontekiön kunnanhallitus pitää tällaista edustajamäärää riittämättömänä ja toteaa, että erityiset etuudet ovat tiloille kuuluvaa, kiinteään omaisuuteen rinnastettavaa varallisuutta, joka nauttii perustuslain suojaa. On tärkeää, että erityisten etuuksien omistajat osallistuvat aidosti kalastusalueiden päätöksentekoon. Nyt esitettävässä mallissa erityisperusteisten kalastusetuuksien omistajat ovat jäämässä häviävän pieneksi vähemmistöksi kalastusalueita koskettavassa päätöksenteossa niin henkilöluvultaan kuin äänivallaltaan.

Enontekiön kunnanhallitus esittää, että erityisperusteisten kalastusetuuksien omistajilla on oikeus yleiskokouksessa yhteen edustajaan kutakin 100 hehtaarin kokoiselle vesialueelle kohdentuvaa erityisperusteista kalastusoikeutta kohden. Erityisperusteisten kalastusetuuksien omistajille on myös osoitettava äänivaltaa samassa suhteessa varsinaista vesialueomaisuutta edustavien kanssa.

Lakiluonnoksen 33 §:ssä käsitellään Ylä-Lapin kalastusasioiden yhteistyöryhmää. Enontekiön kunnanhallitus pitää yhteistyöryhmän nimeämistä positiivisena asiana ja on myös tyytyväinen, että lakiluonnoksen 10 §:ssä on huomioitu Ylä-Lapin kuntalaisten oikeus ilmaiseen kalastuslupaan. Yhteistyöryhmän kokoonpanossa on kuitenkin kunnanhallituksen näkemyksen mukaan puutteita.

Ltk

Khall

Kvalt

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa:

pj pkt pkt

Enontekiöllä _____/_____

Enontekiön kunnanhallitus esittää, että Ylä-Lapin kalastusasioiden yhteistyöryhmään nimetään Metsähallituksen, saamelaiskäräjien, kallalalousalueiden, kuntien, kotitarve-, kaupallisten- ja vapaa-ajankalastajien, erityisperusteisten kalastusoikeuksien omistajien, kalantutkimuksen ja valtakunnallisten ympäristöjärjestöjen edustajat. Erityisperusteisten kalastusoikeuksien omistajia yhteistyöryhmään tulee nimetä yksi kutakin kuntaa kohden.

Lakiluonnoksen 43§:ssä käsitellään kalastusoikeuksien yhteen soveltamista erityisellä kalastusetuusalueella. Lakiluonnoksessa esitetään, että ellei erityistä kalastusetuutta perustettaessa muuta ole määrätty, valtiolle kuuluvaan vesialueeseen sisältyvällä erityisellä kalastusetuusalueella kalastusoikeus jakaantuu siten, että puolet kalastusetuusalueen kestävän kalastuksen enimmäismäärästä kuuluu valtiolle ja puolet erityisten kalastusetuuksien osakaskiinteistöille lukuun ottamatta Inarijärveä, jossa valtiolle kuuluu kaksi kolmasosaa ja erityisten kalastusetuuksien osakaskiinteistöille yksi kolmasosa kestävän kalastuksen enimmäismäärästä. Enontekiön kunnanhallitus pitää esitettyä kalastuksen enimmäismäärän jakoa epäoikeudenmukaisena ja perustuslain vastaisena huomioiden, että erityiset etuudet ovat osa tilojen varallisuutta, jotka nauttivat perustuslain omaisuuden suojaa.

Enontekiön kunnanhallitus esittää, että epäselvän tilanteen ratkaisemiseksi valtio suorittaa loppuun isojaon niissä pohjoisen kunnissa, joissa toimitus on aikanaan jäänyt kesken. Toimituksessa tulee määrittää tiloille kuuluvat etuudet maa- ja vesiomaisuuden sekä erityisten kalastus, metsästys ym. oikeuksien suhteen. Tilojen kalastusoikeudet on jo nykyisellään vesipiirirajankäynnissä merkitty kiinteistörekisteriin, mutta oikeuksien tarkka sijainti ja niiden laajuus on edelleen määrittämättä. Oikeuksia ei voida yksipuolisesti jakaa uudelleen nyt lakiluonnoksessa esitetyllä tavalla, vaan ne on ratkaistava muulla toimituksella tilakohtaiset asiakirjat huomioiden.

Lakiluonnoksen 49§:n 1. momentissa todetaan, että "Ainoastaan kaupallisilla kalastajilla ja heidän lukuunsa toimivilla on kaupallista kalastusta harjoittaessaan oikeus käyttää kaupalliseen kalastukseen tarkoitettuja pyydyksiä. Näitä pyydyksiä ovat trooli ja isorysä sekä pyynti- tai venekuntaa kohden yleisellä vesialueella meressä ja talousvyöhykkeellä koukkupyydyt tai koukkupyydykset, joissa on enemmän kuin yhteensä 100 koukua sekä verkot, joiden yhteispituus on enemmän kuin 300 metriä." Enontekiön kunnanhallituksen näkemyksen mukaan kotitarvekalastuksen harjoittaminen tulee näillä reunaehdoilla mahdolliseksi.

Enontekiön kunnanhallitus esittää, että kotitarvekalastuksen määrittely ja kotitarvekalastusta harjoittavien erityiset oikeudet on sisällytettävä kalastuslakiin. Kotitarvekalastajilla on oltava mahdollisuus harjoittaa kalastusta verkkojen enimmäispituutta tai koukkujen enimmäismäärää rajoittamatta. Myös troolin ja isorysän käyttöön on varattava mahdollisuus esimerkiksi hoitokalastuksessa.

Ltk

Khall

Kvalt

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa:

pj pkt pkt

Enontekiöllä _____/_____

Kotitarvekalastusoikeus on suomalaisille arvokas ja arvostettu, paikalliskulttuuriin kuuluva asia, jolla on myös taloudellista merkitystä alueen asukkaiden hyvinvoinnin kannalta.

Selostus

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt lausuntoja uuden kalastuslain hallituksen esitysluonnoksesta. Lausunnot on pyydetty toimittamaan MMM:lle 24.1.2013 mennessä.

Kalastuslain kokonaisuudistukseen liittyviin materiaalit on koottu MMM:n nettisivuille seuraavaan osoitteeseen:

http://www.mmm.fi/fi/index/etusivu/kalastus_riista_porot/vapaa_ajankalastus/kalastuslainkokonaisuudistus.html

**Khall 6 § ENONTEKIÖN KUNNAN LAUSUNTO SAAMELAISKÄRÄJÄLAKITYÖRYHMÄN
LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI SAAMELAISKÄRÄJISTÄ ANNETUN
LAIN MUUTTAMISEKSI**

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaan.

Todetaan, että Janne Näkkäläjärvi ilmoitti jättävänsä asiasta kirjallisen eriävän mielipiteen.

Tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Käsittely

Keskustelun kuluessa Janne Näkkäläjärvi esitti, että päätösehdotuksen mukaista lausuntoa ei hyväksytä, vaan hyväksytään saamelaiskäräjälakityöryhmän luonnos hallituksen esitykseksi saamelaiskäräjistä annetun lain muuttamisesta. Janne Näkkäläjärven esitystä ei kannatettu.

Päätösehdotus (kunnanjohtaja)

Kunnanhallitus päättää esittää lausuntonaan seuraavaa:

1. YLEISTÄ

Enontekiön kunnanhallitus toteaa, että työryhmän mietintö sisältää useita sellaisia ehdotuksia, joita voidaan pitää perusteltuina ja tarpeellisina. Tällaisista uudistuksista voidaan mainita saamelaiskäräjien päätöksentekoa, kirjanpitoa ja tilintarkastusta sekä eräitä vaaleja koskevat ehdotukset. Mietintö sisältää kuitenkin useita ongelmallisia kohtia, joita on syytä tarkastella kriittisesti.

Enontekiön kunnanhallitus pitää mietinnön ja lakiesityksen keskeisinä kysymyksinä saamelaisuuden määritelmää, jota työryhmä on mietinnössään radikaalisti muokkaamassa. Saamelaisten oikeudet omaan kieleen sekä kulttuuriin on turvattu perustuslaissa. Kunnanhallitus huomauttaa, että näin radikaali saamelaismääritelmän muuttaminen saattaa sen näkemyksen mukaan vaatia perustuslain säätämisyjärjestyksen. Kunnanhallituksen näkemyksen mukaan suurin syy ihmisten välisiin ristiriitoihin saamelaiskysymyksen osalta koskettaa nimenomaan saamelaisuuden määrittelyä eli sitä, keitä pidetään saamelaisina ja miten saamelaiset voivat hakeutua saamelaiskäräjien vaaliluetteloon päästäkseen osalliseksi alkuperäiskansaa koskettaviin päätöksentekoprosesseihin.

2. SAAMELAISUUDEN MÄÄRITELMÄSTÄ

Suomen perustuslain 17§:n 2.momentin mukaan saamelaisilla tarkoitetaan *alkuperäiskansaa*. Saamelaiskäräjälain saamelaismääritelmän tulee siis olla sisällöltään sellainen, että saamelaisiksi katsotaan sellaiset henkilöt, joiden voidaan katsoa täyttävän sellaiset

kriteerit, joita alkuperäiskansaankuuluville henkilöiltä voidaan edellyttää. Tämä koskee nykyisen Suomen aluetta.

Työryhmän ehdottamassa muodossa saamelaismääritelmä olisi seuraava:

1. Kohta: hän itse tai ainakin yksi hänen vanhemmistaan tai isovanhemmistaan on sukuyhteisössään oppinut saamen kielen ensimmäisenä kielenään
2. Kohta: hän on omaksunut sukuyhteisössään saamelaiskulttuurin ja ylläpitänyt yhteyttä siihen.
3. Kohta: ainakin yksi hänen vanhemmistaan on merkitty tai voitu merkitä äänioikeutetuksi saamelaisvaltuuskunnan tai saamelaiskäräjien vaaleissa.

Ensimmäinen kohta säilyisi osittain samanlaisena kuin nykyisessäkin laissa. Mietinnössä todetaan, että saamelaiseksi katsotaan 1 kohdan nojalla henkilö, joka itse tai jonka vanhemmista ainakin yksi on oppinut saamen kielen ensimmäisenä kielenään. Ensisijaisena näyttönä kielitaidosta pidetään Pohjoismaisen saamelaisneuvoston Suomen jaoston vuonna 1962 suorittamaa väestönlaskentaa. Ensimmäisen kohdan loppuosa sisältää kuitenkin muutoksen aikaisempaan verrattuna. Kieli on tullut oppia ensimmäisenä kielenä henkilön omassa sukuyhteisössä. Tältä osin ilmaus on samanlainen kuin määritelmän toisessa kohdassa, jossa henkilöltä edellytetään, että hän omaksunut sukuyhteisössään saamelaiskulttuurin ja pitänyt yhteyttä siihen.

Se, mitä sukuyhteisöllä tässä yhteydessä tarkoitetaan, tulee esille mietinnön yksityiskohtaisissa perusteluissa, jossa todetaan, että "olennaista on, että henkilö on omaksunut saamelaisen elämäntavan tai kulttuurin saamelaisessa yhteisössä" (s. 87). Kun samassa yhteydessä viitataan siihen, että kysymys on kasvamisesta saamelaiseksi perhe- tai sukuyhteisössä, kysymys **ei voi olla käytännössä muista kuin saamelaisten eli saamelaiskäräjien vaaliluetteloon merkittyjen henkilöiden lapsista**. Koska määritelmän kolmannen kohdan mukaan henkilö tulee merkitä saamelaiskäräjien vaaliluetteloon, mikäli ainakin yksi hänen vanhemmistaan on merkitä tai olisi voitu merkitä, ei ensimmäisellä ja toisella kohdalla ole juurikaan käytännön merkitystä, koska saamelaiskäräjien vaaliluetteloon merkityn henkilön lapsella on oikeus tulla merkityksi luetteloon jo kolmannen kohdan perusteella.

Ehdotettu esitys saamelaisen määritelmäksi tarkoittaisi sitä, että oikeus tulla merkityksi saamelaiskäräjien vaaliluetteloon olisi käytännössä lähinnä vain nykyiseen saamelaiskäräjien vaaliluetteloon merkittyjen henkilöiden jälkeläisillä. Mietinnön määritelmä ei ratkaise ns. statuksettomien saamelaisten oikeusasemaa. Tohtori Erika Sarivaara on määrittänyt vuonna 2012 tarkastetussa väitöskirjassaan "Statuksettomat saamelaiset - paikantumisia saamelaisuuden rajoilla" statuksettomat saamelaiset saamelaisiksi, joilla ei ole virallista saamelaisstatusta. Saamelaisstatus on henkilö-

lä, joka on merkitty saamelaiskäräjien vaaliluetteloon. Saamelaiskäräjien vaalilautakunta ei ole tunnustanut metsäsaamelaisten ja osan inarinsaamelaisista oikeutta saamelaiseen identiteettiin. KHO on myöhemmin kumonnut vaalilautakunnan tekemiä päätöksiä. Nykyistä KHO:n tulkintaa saamelaismääritelmästä käsitellään myöhemmin tässä lausunnossa.

Vaikka alkuperäiskansasta ei ole olemassa mitään yksiselitteistä oikeudellista määritelmää, voidaan kuitenkin sanoa, että alkuperäiskansaa koskevista kriteereistä vallitsee ainakin yleisellä tasolla yksimielisyys. Alkuperäiskansan ymmärretään käsittävän yleensä se alkuperäinen väestö, jonka tiedetään asuttaneen ensimmäisenä maata tai jotain määrättyä aluetta. Lisäksi edellytetään, että alkuperäiskansaan kuuluvat henkilöt ovat säilyttäneet ainakin osittain alkuperäiskansan perinteistä kulttuuria. Alkuperäiskansaan liitetään useasti myös se, että kansaan kuuluvat henkilöt harjoittavat perinteisiä elinkeinoja ja asuttavat edelleen perinteisiä asuinalueitaan.

Alkuperäiskansan määrittelyssä keskeinen sopimus on kansainvälisen työjärjestön ILO:n yleiskokouksen 76. työkonferenssin hyväksymä itsenäisten maiden alkuperäis- ja heimokansoja koskeva sopimus. ILO 169 -yleissopimuksen ensimmäisen artiklan määritelmän mukaan alkuperäiskansaan kuuluvilla henkilöillä tarkoitetaan henkilöitä, jotka polveutuvat siitä väestöstä, joka maan valloituksen tai asuttamisen tai nykyisten valtionrajojen muodostumisen aikaan asui maassa tai sillä maantieteellisellä alueella, johon maa kuuluu ja jotka ovat säilyttäneet ainakin osittain perinteisiä instituutioitaan.

Suomessa on vakiintuneesti lähdetty siitä, että Suomen ainoa alkuperäiskansa ovat saamelaiset. Kun ILO- sopimuksen ensimmäisessä artiklassa mainittuja alkuperäiskansakriteereitä sovelletaan Suomen olosuhteisiin, on kysymys niistä henkilöistä, jotka polveutuvat nykyisen Suomen aluetta 1600- ja 1700-luvuilla asuttaneista saamelaista. Suomen valtionrajat syntyivät Täyssinän, Strömstadin ja Haminan rauhoissa vuosina 1595, 1751 ja 1809. Lisäksi tällaisten henkilöiden on täytynyt säilyttää ainakin osittain perinteisiä instituutioitaan.

Nykyisen Saamelaiskäräjälain mukaan saamelaisten pidetään henkilöitä, joka itse tai jonka toinen vanhemmista tai yksi isovanhemmista on oppinut saamen kielen ensimmäisenä kielenään sekä kaikkia tällaisen henkilön jälkeläisiä, sukupolvien määrästä riippumatta. Mietinnön mukaan ensisijaisena näyttönä kielitaidosta pidetään Pohjoismaisen saamelaisneuvoston Suomen jaoston vuonna 1962 suorittamaa väestölaskentaa. Toisin kuin mietinnössä todetaan, *kysymys ei kuitenkaan ollut väestölaskennasta siinä merkityksessä mitä tällä ilmauksella normaalisti ymmärretään.* Kyseinen väestölaskenta ei ollut valtion viranomaisten toimesta suorittama väestölaskenta.

kenta, jossa ne kriteerit, joiden nojalla henkilöt olisi katsottu kuuluvan eri väestöryhmiin, olisi vahvistettu lainsäädännöllä.

Vuoden 1962 väestölaskennaksi kutsutussa selvityksessä oli kysymys eräiden yksityishenkilöiden suorittamasta haastattelututkimuksesta, jossa haastateltavilta kysyttiin, onko jollain henkilön vanhemmista tai isovanhemmista ollut saamen kieli ensimmäisenä opittuna kielenään.¹ Haastattelututkimus jäi myös puutteelliseksi, sillä haastatteluja tehtiin vain rajatulla alueella Pohjois-Lapissa. Tarkoitus oli, että vastaavanlaisia haastatteluja olisi myöhemmin toteutettu laajemmalla alueella, mutta tämä jäi toteuttamatta. Kuitenkin tiedetään, että eri puolilla nykyistä Lapin lääniä puhuttiin saamea vielä 1800-luvulla. Aina eteläisessä Sodankylässä nk. metsäsaamea on puhuttu yleisesti vielä 1800-luvun puolivälissä. Eräiden tietojen mukaan "lappia" osattiin eri puolilla nykyistä Keski-Lappia vielä 1930-luvulla.² Nämä alueet jäivät vuoden 1962 haastattelututkimuksen ulkopuolelle eikä tämä asia ole enää korjattavissa; suurin osa sellaisista henkilöistä, jotka vielä vuonna 1962 olisivat osanneet kertoa siitä, ketkä olisivat täyttäneet asetetun kielikriteerin, eivät ole enää elossa.

Haastattelut tehtiin puutteellisesti myös sillä alueella missä ne toteutettiin. Vuoden 1962 haastattelua tutkineen Erkki Nickulin mukaan haastattelijat olisi pitänyt kouluttaa tehtävänsä paremmin. Hänen mukaansa tietojen luotettavuuden osalta puutteita ja epävarmuutta oli paitsi vanhempien ja isovanhempien kielitaidon kohdalla, myös henkilön oman kielitaidon osalta.³ Kysymys oli siis siitä, että kaikki ne, joiden katsottiin täyttäneen asetetun kriteerin, eivät välttämättä kriteeriä täyttäneet. Kielimääritelmän käyttämisestä saamelaisuuden perusteena on kritisoinut erityisesti Pekka Sammallahti.⁴

Paitsi että vuoden 1962 haastattelututkimus toteutettiin puutteellisesti ja vain osalla sellaista aluetta, missä kriteerit täyttäviä henkilöitä asui, alkuperäiskansaan kuulumisen keskeinen ongelma liittyy kuitenkin ennen kaikkea asetettuun kielikriteeriin ja ajankohtaan. Määritelmää, joka perustuisi kieleen jonain tiettyinä ajankohtana, ei ole käytössä missään päin maailmaa.⁵ Haastattelu-

¹ E. Nickul 1968. Suomen saamelaiset vuonna 1962. Selostus Pohjoismaiden saamelaisneuvoston suorittamasta väestötutkimuksesta. Tilastotieteen pro gradu- tutkielma. s. 7.

² Ks. Joonas, Kuka kuuluu alkuperäiskansaan – historian vastauksia tämän päivän kysymyksiin. Lakimies 4/2013 s. 742 ja siinä mainittu kirjallisuus.

³ Nickul 1968 s. 11-12, 22-27, 34-36.

⁴ "Toinen kielimääritelmän ongelma on todistelun epäluotettavuus niissä tapauksissa, joissa vedotaan kuoilleiden henkilöiden kielitaitoon, jopa kolmen, neljän sukupolven taakse. Jo isovanhempien kielitaidon todistaminen liikkuu hataralla pohjalla sellaisissa tapauksissa, joissa henkilö on elänyt muissa kuin saamelaisissa yhteisöissä. Todistuksen antajan kompetenssi on usein kyseenalainen, sillä maallikot arvioivat kielitaitoa sattumanvaraisesti, vaikka itse olisivat kielen syntyperäisiä puhujia, kuten ruotsalainen kielentutkija Hans-Erik Hanségård on osoittanut. Äidinkielenomaista kielitaitoa ei voi edes arvioida henkilö, jolla tällaista taitoa ei ole. Tämän perusteella kauan sitten eläneiden kielitaidosta annetut todistelut eivät yleensä ole luotettavia, eikä niitä tule hyväksyä todisteeksi oikeusasteissa." Sammallahti kritisoi kieleen perustuvaa saamelaismääritelmää myös muilla perusteilla. Ks. Prof. emeritus Pekka Sammallahti. Muistio saamelaismääritelmästä. Kuuleminen oikeusministeriössä 12.4.2013 s. 7.

⁵ Ruotsiin ja Norjaan on kylläkin perustettu saamelaisparlamentit ja Suomen esimerkin mukaisesti oikeus äänestää saamelaiskäräjävaaleissa perustuu lähipolvien kielen osaamiseen, mutta tällöin on otettava huomioon, että kriteerejä tulkitaan hyvin vapaasti. Erityisesti Norjassa tilanne on se, että käytännössä kaikki halukkaat hyväksytään saamelaiskäräjien vaaliluetteloon. Ongelma ei ole se, että kaikilla alkuperäiskansaan kuuluvilla ei olisi oikeutta tulla hyväksytyksi saamelaiseksi, kuten tilanne on Suomessa, vaan pikemminkin se, että kaikki hyväksytään, riippumatta siitä täyttävätkö he mitään kriteerejä. Ruotsin lainvalmistelussa on myös lähdetty siitä, että esimerkiksi ILO-sopimuksen valmistelussa alkuperäiskansaan kuuluvilla

tutkimusta tehtäessä ei myöskään lähdetty siitä, että asetetun kielimääritelmän kautta määritellyt henkilöt muodostaisivat alkuperäiskansan. Näin on alettu katsoa vasta myöhemmin.

Kielimääritelmän ajankohdalla ja tuolloin asetetulla vaatimuksella ei ole mitään yhteyttä niihin kriteereihin, joiden nojalla alkuperäiskansaan kuuluvat henkilöt normaalisti määritellään. Vuoden 1962 tutkimuksessa asetettu kriteeri ei edellytä, että henkilö polveutuisi alueen alkuperäisistä saamelaisista. Kyseisenä ajankohtana tilanne oli muuttunut siten, että suuri osa alueen alkuperäisistä saamelaisista polveutuvasta väestöstä oli menettänyt saamenkielen taidon voimakkaan suomalaistamisprosessin seurauksena. On olemassa useita esimerkkejä, joista käy selville, että saamen kielen käyttö yritettiin saada loppumaan viranomaisien toimesta nykyisen Keski-Lapin alueella.⁶ **Tätä taustaa vasten on vähintäänkin ristiriitaista, että sama valtio, joka on pyrkinyt siihen, että saamen kielen käyttö loppuisi, edellyttää kielen säilymistä, jotta henkilön voitaisiin katsoa kuuluvan alkuperäiskansaan.** Tämä ei koske vain nykyisen Keski-Lapin alueella asuneita saamelaisia vaan myös nykyisen Enontekiön alueella sijainneen Peltojärven lapinkylän metsäsaamelaisia sekä osaa Inarin kalastajasaamelaisista.

Toisaalta tilanne oli vuoteen 1962 tultaessa muuttunut siten, että monet Pohjois-Lapin alueen uudisasukkaat olivat hekin alkaneet harjoittamaan poronhoitoa. Moni näihin alkujaan suomalaissukuihin kuulunut henkilö täytti asetetun kielivaatimuksen vuonna 1962, jolloin myös alkujaan suomalaisiin uudisasukassukuihin kuuluneista henkilöistä tuli saamelaisia. Lisäksi erityisesti vuoden 1852 rajajälkeen Ruotsin ja Norjan puolelta muutti porosaamelaisia nykyisen Suomen puolelle.⁷ Myös näihin porosaamelaisiin sukuihin kuuluvat henkilöt täyttivät vielä vuonna 1962 asetetun kielimääritelmän.

Molemmissa tapauksissa kysymys on siitä, että nämä suvut **eivät ole** nykyisen Suomen alueen alkuperäisiä saamelaissukuja. Tämä koskee erityisesti nk. pohjoissaamelaisia sukuja. Huomattava enemmistö tällaista suvuista on alkujaan joko suomalaisia tai Norjan tai Ruotsin puolelta varsin myöhäisessä vaiheessa muuttaneita porosaamelaissukuja. Toisaalta suurin osa Suomen alueen alkuperäisistä saamelaissuvuista jäi saamelaismääritelmän ulkopuolelle. Ainoastaan osa Inarin kalastajasaamelaisista täytti enää 1960-luvulla asetetun kriteerin.

Saamelaismääritelmän kieliperuste muodostaa toisen saamelaisia, eli Suomen alkuperäiskansaa, koskettavasta ongelmasta. Kielimääritelmän nojalla saamelaiskäräjien vaaliluetteloon merkityt henkilöt eivät määritelmän osalta täytä niitä kriteereitä, mitä alkuperäis-

henkilöillä on tarkoitettu vain sellaisia henkilöitä, joilla on poronhoito-oikeus eli henkilöitä, jotka polveutuvat myös saamelaisesta suvusta ja joilla on ollut poronhoito vakituisena elinkeinona. Määritelmä ei ole siis yhteydessä kieliperusteeseen. Ks. SOU 1999:25.

⁶ Ks. Joon 2013 s. 741 ja siinä mainitut lähteet.

⁷ Ks. Joon 2013, 742-745.

kansaan kuuluvilta henkilöiltä normaalisti edellytetään. Työryhmän mietinnössä ei käsitellä tätä kysymystä vaikka oli tiedossa, että tämä on ongelmallinen alkuperäiskansaa koskevan saamelaismääritel-
män osalta.⁸

Nykyisen Saamelaiskäräjälain 3 §:n 2 momentin mukaan saamelaisella tarkoitetaan henkilöä, joka pitää itseään saamelaisena ja joka on sellaisen henkilön jälkeläinen, joka on merkitty tunturi- metsä- tai kalastajalappalaiseksi maa- veronkanto- tai henkikirjassa. Työryhmä esittää tämän perusteen poistamista. Perusteena todetaan hyvin lyhyesti, että "näihin luetteloihin on merkitty muitakin kuin saamelaisia" (s. 86). Tämä ei ole kuitenkaan se syy, minkä vuoksi kyseinen muutosesitys tehtiin. Kun ensimmäiset saamelaiskäräjävaalit pidettiin vuonna 1999, käräjien vaaliluetteloon hakeutui tällä perusteella 1128 henkilöä. Lappalaisperusteen osalta vedottiin vuosien 1695-1870 luetteloihin merkittyihin saamelaisiin esivanhempiin. Saamelaiskäräjät hylkäsi kaikki lappalaisperustetta koskevat hakemukset. Korkeimpaan hallinto-oikeuteen valitti 656 henkilöä. KHO hylkäsi kaikki valitukset, lukuun ottamatta seitsemän henkilön valitusta, joista neljä oli merkitty vuoden 1870 henkikirjaan.

Asia tuli kuitenkin harkittavaksi uudelleen vuoden 2011 saamelaiskäräjävaalien yhteydessä. Henkilö, joka hakeutui lappalaisperusteella vaaliluetteloon ja tuli hylätyksi, haki muutosta KHO:sta. Valittaja perusteli hakemustaan muun muassa sillä, että hänen esi-isänsä oli merkitty vuoden 1825 maakirjaan, polveutumiseen alkuperäisväestöstä sekä elämäntapaansa. KHO kumosi valituksenalaisen päätöksen perustellen sitä muun muassa sillä, että lainsäädännön esitöissä saamelaiskulttuuri on ymmärretty laajasti siten, että myös perinteiset elinkeinot kuten metsästys, kalastus ja poronhoito kuuluvat saamelaisen kulttuurimuodon piiriin. Oikeuden mukaan valittajan elämäntapa noudatti saamelaiskulttuurin mukaista elämäntapaa. Lisäksi oikeus vetosi kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskevaan yleissopimukseen (SopS 37/1970).⁹

Työryhmän mietinnössä ei mainita tätä tapausta. Käytännössä se kuitenkin tarkoittaa, että mikäli saamelaiskäräjälakia ei muuteta, saamelaiskäräjien vaaliluetteloon on hyväksyttävä myös muita henkilöitä kuin nykyisessä vaaliluettelossa olevien henkilöiden jälkeläisiä. Kysymys on arvioilta muutamasta sadasta henkilöstä. Näin voidaan arvioida sillä perusteella, että vuonna 1999 vaaliluetteloon haki lappalaisperusteella noin 1100 henkilöä. Edellä mainitussa KHO:n päätöksessä edellytetään hakijalta kuitenkin lisäksi myös saamelaiskulttuurin mukaista elämäntapaa. Tältä osin tapauksessa viitattiin metsästyksen, kalastuksen tai poronhoidon harjoittamiseen. Ilmeistä on, että saamelaiskulttuurin mukainen elämäntapa ei tarkoita kaupungeissa asuvia henkilöitä, vaan henki-

⁸ Ks. Joona 2013, 750-755.

⁹ KHO 26.9.2011 taltio 2711. Ks. myös Joona 2013, 748-755.

lön tulee asua sellaisella alueella, jossa saamelaiskulttuurin mukainen elämäntapa voi toteutua.

Työryhmän ehdotus tarkoittaa lappalaisperusteen poistamista. Tämä on hyvin ongelmallista siitä syystä, että KHO:n tulkinta nykyisen saamelaiskäräjälain 3 §:n 2 momentista on varsin lähellä alkuperäiskansaan kuuluvan henkilön määritelmää sellaisena kuin se normaalisti ymmärretään. Laissa mainittuihin luetteloihin on merkitty lapinkylien alueella asuneet alkuperäiset saamelaiset 1600- ja 1700-luvuilla. Vuoden 1695 maakirjaan merkittiin myös ensimmäiset suomalaiset uudisasukkaat, jotka olivat saapuneet lapinkylien alueelle vuoden 1673 uudisasutusplakaatin antamisen jälkeen. Tällaisia henkilöitä oli noin kymmenen eikä heidän identifioinnissaan ole ongelmia. Tämän jälkeen sekä saamelaiset ja alueelle saapuneet suomalaiset uudisasukkaat merkittiin erillisiin maakirjoihin ja veronkantoluetteloihin. **Mikäli kuitenkin työryhmän tavoin ongelmana pidetään sitä, että joku henkilö vetoaa johonkin vuoden 1695 maakirjaan merkittyyn suomalaiseen esivanhempaan, lain esitöissä voidaan todeta, että maa- veronkanto- ja henkikirjoihin merkityillä henkilöillä tarkoitetaan suvultaan saamelaista henkilöä.**

Edellä mainitussa KHO:n tapauksessa noudatettu linjaus tarkoittaa sitä, että henkilön tulee polveutua nykyisen Suomen alueella asuneista saamelaisista esivanhemmista ja lisäksi hänen elämäntapaansa tulee sisältyä saamelaiskulttuuriin kuuluvia piirteitä. Käytännössä tämä voi tapahtua pääsääntöisesti siten, että henkilö asuu saamelaisten perinteisillä asuinalueilla ja harjoittaa saamelaiseen kulttuurimuotoon kuuluvaa metsästystä, kalastusta tai poronhoitoa. *KHO:n nykyinen linjaus edellyttää siis polveutumista, kulttuurin säilyttämistä, saamelaisten perinteisten elinkeinojen harjoittamista ainakin jossain määrin ja asumista saamelaisten perinteisillä asuinalueilla.* Nämä ovat myös ne kriteerit, jotka alkuperäiskansaan kuuluvien henkilöiden osalta yleensä esitetään. Mikäli tämä mahdollisuus hakeutua saamelaiskäräjien vaaliluetteloon poistetaan, jäljelle jää vain kielimääritelmä, joka ei sisällä mitään sellaisia kriteereitä, joiden perusteella alkuperäiskansaan kuuluva henkilöt yleensä määritellään.

3. VAALILUETTELOON HAKEUTUMISESTA

Kohdassa työryhmän tavoitteet ja keskeiset ehdotukset todetaan, että saamelaiskäräjien vaalijärjestelmässä korostetaan saamelaisten ryhmäidentifikaation merkitystä (s. 76). Toisessa yhteydessä todetaan, että ryhmähyväksynnän kannalta on perusteltua, että vaalilautakunnan päätöksestä voidaan tehdä oikaisuvaatimus saamelaiskäräjien kokoukselle (s. 99).

Työryhmän mietinnössä ei tarkemmin yksilöidä, mitä ryhmähyväksynnällä tarkoitetaan. Lähtökohtana pitäisi olla kuitenkin se, että saamelaiskäräjälain saamelaismääritelmää sovelletaan sen laissa olevan sanamuodon mukaan. Yksilön oikeusturva edellyttää tätä.

Ltk

Khall

Kvalt

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa:

pj pkt pkt

Enontekiöllä _____/_____

Ryhmähyväksyntään viittaaminen voidaan kuitenkin ymmärtää myös siten, että lakia ei tarvitse tältä osin noudattaa.

Saamelaiskäräjien vaali on eräässä suhteessa varsin poikkeuksellinen. Henkilön merkitsemisestä saamelaiskäräjien vaaliluetteloön päättävät saamelaiskäräjille valitut saamelaispoliitikot. Heidän näkökulmastaan keskeistä on se, että he voivat päättää ketkä tulevat äänestämään seuraavissa saamelaiskäräjävaaleissa. Kun saamelaiskäräjille on mahdollista päästä jo muutamalla kymmenellä äänellä, jokainen sellainen vaaliluetteloön merkitty henkilö, joka tulee todennäköisesti äänestämään valitsijaansa vahvistaa valitsijana olevan saamelaispoliitikon mahdollisuutta tulla valituksi myös seuraavissa vaaleissa. Jokainen vaaliluetteloön merkitty sukulainen, naapuri ja tuttava lisää mahdollisuutta päästä läpi myös seuraavissa vaaleissa. Toisaalta sellainen henkilö, joka ei tule todennäköisesti äänestämään kyseistä saamelaispoliitikkoa, on tarkoituksenmukaista pyrkiä pitämään vaaliluettelon ulkopuolella. Kysymys voi olla myös muista henkilökohtaisista syistä, kuten väärästä puoluekannasta, erilaisesta poliittisesta linjasta, erilaisista mielipiteistä, tms. Kysymys on siis siitä, että saamelaiskäräjille valitut poliitikot ovat mitä suurimmassa määrin esteellisiä käsittelemään hakemuksia merkitsemisestä saamelaiskäräjien vaaliluetteloön.

Nykyisessä laissa tai sen esitöissä ei ole mainintaa ryhmähyväksynnästä. Nykyisen lain lähtökohtana on se, että henkilöllä tulee olla oikeus tulla merkityksi vaaliluetteloön mikäli lain 3 §:ssä olevat edellytykset täyttyvät. Saamelaiskäräjien vaalilautakunnan ratkaisukäytännöt todistavat kuitenkin muuta eikä vaalilautakunnan menettelyä voida kaikilta osiltaan pitää hyväksyttävänä.

Saamelaiskäräjät eivät esimerkiksi pitäneet luotettavana hakijan äidin virkatodistusta, johon tämän äidinkieleksi oli merkitty saamenkieli. Hakija ei myöskään menestynyt valituksessaan, jossa hän toteaa, että hänen isänsä kymmenestä sisaruksesta neljä on merkitty vaaliluetteloön, mutta toisia ei ole hyväksytty.¹⁰ Hakijan sisar ja veli on hyväksytty vaaliluetteloön, mutta hakijaa ei ole hyväksytty. Vaikka saamelaiskäräjät olivat aiemmin hylänneet kaikki lappalaisperusteeseen perustuneet hakemukset, saamelaiskäräjien hallitus hyväksyi kuitenkin henkilön sillä perusteella, että henkilön esivanhempi oli vuoden 1739 maakirjaan merkityn lappalaisen jälkeläinen. Hallitus toteaa päätöksessään, että "saamelaiskäräjien saamelaismääritelmä ei ole enää ajanmukainen koska se sulkee vaaliluettelosta henkilöitä, jotka ovat menettäneet kielen vahvan suomalaistamisen seurauksena". Tällä perusteella hakija ja kymmenen muuta vastaavassa asemassa olevaa hakijaa hyväksyttiin luetteloön.¹¹ Saamelaiskäräjien puheenjohtaja Klemetti Näkkäläjärvi jäi väsi itsensä päätöksenteon ajaksi. Hänellä oli hakijana oleviin

¹⁰ Ks. Joona 2013, 747.

¹¹ Ks. Heikki J. Hyvärinen, Lausunto saamelaiskäräjien vaalilautakunnalle 22.12.2011.

henkilöihin niin läheinen suhde, että hän ei katsonut voivansa osallistua asian käsittelyyn. Kyseiset hakijat olivat puheenjohtaja Näkkäläjärven Vuontisjärvellä asuvia naapureita.

Hakijoina olevien henkilöiden näkökulmasta tällaiset päätökset näyttäytyvät mielivaltaisina ja hakijoiden yhdenvertaisuutta loukkaavina. Esitettyyn lakiin tuleva ryhmähyväksynnän korostamisen tarkoituksena on kuitenkin ilmeisesti se, että saamelaispoliitikot voisivat päättää entistäkin vapaammin keitä vaaliluetteloon hyväksytään ja ketkä jäävät ulkopuolelle. Samaan päämäärään johtaisivat myös saamelaismääritelmän 3 §:n 1 ja 2 momenttien sanamuodon muutokset. Kyseisissä kohdissa puhutaan "sukuyhteisöstä", "saamelaiskulttuurin omaksumisesta", "saamelaiskulttuurin ylläpitämisestä" ja "yhteydestä saamelaiskulttuuriin". Nämä ilmaukset ovat niin tulkinnanvaraisia, että niitä sovellettaessa päätöksentekijälle jää käytännössä vapaat kädet päättää miten ne tulisi ymmärtää. Hakijan kannalta ratkaisevaa on kuitenkin se, että mikäli hän haluaa valittaa kielteisestä päätöksestä, hänen tulee osoittaa, että tehty päätös on ristiriidassa laissa olevan saamelaismääritelmän kanssa. Tämä on sitä vaikeampaa mitä tulkinnanvaraisemmat laissa olevat sanamuodot ovat.

Vaaliluetteloön merkitsemisestä tulisivat päättämään viime kädessä ne saamelaispoliitikot, jotka muodostavat enemmistön saamelaiskäräjillä. Heillä on oikeus päättää vaalilautakunnan kokoonpanosta ja ratkaista asia, mikäli se tuodaan yleiskokouksen päätettäväksi. Suurin saamelaisryhmä ovat pohjoissaamelaiset, jotka muodostavat enemmistön nykyisillä saamelaiskäräjillä. Vieraillessaan Inarissa työryhmä kuuli myös inarinsaamelaisten yhdistyksen puheenjohtajaa. Hänen mukaansa esimerkiksi edellisellä vaalikaudella vaalilautakunnan varsinaiseksi jäseneksi ei valittu inarinsaamelaisten eikä kolttasaamelaisten edustajaa. Työryhmän ehdotuksessa todetaan, että vaalilautakunnan "jäsenten ja varajäsenten valinnassa tulee kiinnittää huomiota siihen, että eri saamen kielet ja saamelaisten eri kulttuurimuodot tulevat vaalilautakunnassa edustetuksi". Tällaisella ilmaisulla ei ole juurikaan käytännön merkitystä. Mikäli tällainen järjestelmä halutaan säilyttää, kyseisestä lainkohdasta olisi tullut käydä ilmi, että erilaisia saamelaisryhmiä edustavilla yhdistyksillä tulee olla oikeus valita edustajansa vaalilautakuntaan.

Yhdenvertaisuuden näkökulmasta työryhmän esityksessä ongelmallista on kuitenkin erityisesti se, että mikäli vaalilautakunta haluaa hyväksyä henkilön vaaliluetteloön, tällaisen henkilön ei tarvitse täyttää mitään saamelaismääritelmän objektiivisista kriteereistä. Kenelläkään ei ole oikeutta valittaa tällaisesta päätöksestä. Viitaten edellä olevaan vaalilautakunnan ratkaisukäytäntöön on mahdollista, että vaalilautakunta valitsee vaaliluetteloön myös sellaisia henkilöitä, jotka eivät täytä objektiivisiä kriteereitä, mikäli kyseisten henkilöiden valitseminen vaaliluetteloön on tarkoituksenmukaista valitsijoiden näkökulmasta. Esitetyt kriteerit

ovat niin avoimet, että vaalilautakunta voi niiden puitteissa halutessaan valita vaaliluetteloon sellaisia henkilöitä, jotka eivät ole esimerkiksi lainkaan saamelaista sukua. Lainkohdan perustelut viittaavat tällaiseen ajatteluun.

Suomea sitovien kansainvälisten sopimusten mukaan keneltäkään ei saa riistä oikeutta kuulua vähemmistöön. Toisaalta perustuslain mukaan ihmisiä tulee kohdella yhdenvertaisesti. Jotta saamelaiskäräjien vaaliluetteloon merkitseminen, eli saamelaiseksi hyväksyminen, toteuttaisi nämä vaatimukset, ei saamelaispoliitikoilla tulisi olla ratkaisuvalltaa sen suhteen, tulisiko jotain henkilöä pitää saamelaisena. Itse asiassa tämä asia ei kuulu heille ja he ovat tämän asian suhteen esteellisiä, koska jokaisella saamelaispoliitikolla on oma intressinsä asiassa.

Henkilön saamelaisuudesta päättämisen tulisi olla ulkopuolisen, riippumattoman tahon ratkaistavana. Eräs mahdollisuus on se, että vaalilautakunta korvattaisiin elimellä, johon eri saamelaisryhmillä olisi oikeus valita tuomarinvirkaan oikeuttavan tutkinnon suorittanut henkilö. Tämä elin kokoontuisi kerran puolessa vuodessa ja ratkaisisi vaaliluetteloon merkitsemistä koskevat hakemukset normaalien laintulkintasääntöjen mukaisesti. Tämän toimielimen päätöksestä olisi oikeus valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Enontekiön kunnanhallituksen näkemyksen mukaan saamelaiskäräjälakityöryhmän mietinnössä esitetty saamelaismääritelmä ei luo kestävää pohjaa mahdolliselle IL0169-yleissopimuksen ratifiointille eikä se ratkaise niitä ristiriitoja, joita alueella nyt esiintyy. Työryhmän mietintö heikentää entisestään statuksettomien saamelaisien oikeusasemaa jopa siinä määrin, että on perusteltua puhua ihmisoikeusloukkauksesta.

4. YHTEISTOIMINTAVELVOITTEESTA

Saamelaiskäräjälakityöryhmän mietinnössä nykyisen saamelaiskäräjälain 9§:ään kirjattu neuvottelovelvoite muuntuu yhteistoimintavelvoitteeksi. Mietinnössä viranomaiset ja julkista hallintotohtävää hoitavat velvoitetaan neuvottelemaan saamelaiskäräjien kanssa *yhteisymmärrykseen pyrkien*. Ehdotus myös laajentaisi neuvottelovelvoitteen piiriin kuuluvien asioiden alaa. Mietinnössä ei ole lainkaan eritelty sitä, mitä puutteita nykyisessä neuvottelovelvoitteessa on. Neuvotteluvollisuuden "yhteisymmärrykseen pyrkien" voidaan toisaalta tässä vaiheessa katsoa olevan semantiikkaa, mutta on oleellista, millä tavoin asiaa tullaan mahdollisesti myöhemmin erilaisissa oikeusasteissa tulkitsemaan.

Kunnallisen itsehallinnon näkökulmasta on tärkeintä, että kaikista kunnan toimivaltaan kuuluvista asioista päätetään kunnallisen itsehallinnon piirissä. Kunnallista itsehallintoa on tarkasteltava perustuslaillisesta näkökulmasta eikä kunnallista itsehallintoa voida heikentää alkuperäiskansan itsehallinnon lisäämisen kustannuksella. Saamelaisalueen kunnille on esimerkiksi edelleen turvat-

Ltk

Khall

Kvalt

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa:

pj pkt pkt

Enontekiöllä _____/_____

tava maankäyttö- ja rakennuslain mukainen kaavoitusvalta, jota ei voida heikentää esimerkiksi nyt laissa mainitulla yhteistoimintavelvoitteella.

5. ENONTEKIÖN KUNNAN ESITYKSET

Edellä todetun perusteella Enontekiön kunnanhallitus esittää oikeusministeriölle:

1. ***Että saamelaisuuden määritelmää ei muuteta nykyisestä.*** Oikeusministeriön tulee noudattaa kansainvälisiä sopimuksia ja saamelaiskäräjälain mukaisen saamelaismääritelmän tulee noudattaa sitä linjaa, jonka KHO on lausunnossa mainitussa päätöksessä ottanut. *Tämä tulee tuoda selvästi esille hallituksen esityksen perusteluissa.* Suomalaistamisen johdosta kiellensä menettäneitä metsäsaamelaisia ja osaa inarinsaamelaisista ei ole tähän päivään mennessä hyväksytty osaksi saamelaista yhteisöä, vaikka he kiistatta alkuperäiskansaa ovatkin. Vaikka kansainväliset sopimukset painottavat aina ensisijassa itseidentifikaatiota, painottaa työryhmä työssään ryhmäidentifikaatiota. Koska osa alkuperäiskansasta (statuksettomat saamelaiset, lappalaiset) on rajattu, kiistanalaisin perustein, saamelaisuuden ulkopuolelle, ei työryhmän esitys ratkaise heidän oikeusasemaansa.

Mikäli työryhmän esitys saamelaismääritelmäksi hyväksytään sellaisenaan, joutuu valtio väistämättä tarkastelemaan saamelaisuuden ulkopuolelle rajatun alkuperäiskansan osan eli statuksettomien saamelaisten/lappalaisten oikeusaseman tunnustamista erillisellä lainsäädännöllä. Tätä ei voida pitää tavoitetilana.

2. ***Että henkilöiden saamelaisuudesta päättäminen osoitetaan ulkopuolisen ja riippumattoman tahon ratkaistavaksi.*** Kuten todettua vaalilautakunta, joka muodostetaan saamelaiskäräjien jäsenistä, päättää henkilön merkitsemisestä saamelaiskäräjien vaaliluetteloon. Kytkös vaaliluetteloon hakeutuvien ja siitä päättävien välillä on niin läheinen, ettei vaalilautakuntaa voida pitää riippumattomana hakemusten käsittelijänä. Käytännössä nyt käytössä oleva ja uudelleen esitetty malli mitätöi saamelaismääritelmän objektiiviset kriteerit ja antaa vaalilautakunnalla oikeuden poiketa niistä mielivaltaisesti. Henkilön saamelaisuudesta päättämisen tulisi siten olla ulkopuolisen, riippumattoman tahon ratkaistavana. Vaalilautakunta tulee korvata elimellä, johon eri saamelaisryhmillä on oikeus valita tuomarinvirkaan oikeuttavan tutkinnon suorittanut henkilö. Tämä toimielin tulkitsisi saamelaismääritelmää normaalien laintulkintasääntöjen mukaisesti. Päätöksestä olisi oikeus valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Vaihtoehtoisesti esitetään, että eri saamelaisryhmiä edustavat yhdistykset saavat nimetä omat edustajansa vaalilautakun-

taan ja vaaliluetteloon merkitseminen on toteutettava, **mikäli hakija täyttää lain objektiiviset kriteerit ja mikäli yksikin vaalilautakunnan jäsen tunnistaa (ryhmähyväksyy edustamansa ryhmän puolesta) henkilön saamelaiseksi.** Tässä tapauksessa on huomioitava, että vaalilautakunnassa on oltava edustus vähintäänkin metsä-, kalastaja- ja tunturisaamelaiset ry:stä, lapinkylien yhteistyöjärjestöstä ja inarinsaamelaiden yhdistyksestä. Tällöinkin toimieliimen päätöksestä on voitava valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

- 3. Että nykyistä neuvotteluelvoitetta ei muuteta yhteistoimintavelvoitteeksi.** Työryhmän esitys yhteistoimintavelvoitteesta on liian tulkinnanvarainen eikä nykyistä neuvotteluelvoitetta voida muuttaa ilman perusteellista tarkastelua perustulailia turvatun kunnallisen itsehallinnon ja saamelaiskäräjien kulttuuri-itsehallinnon suhteesta. Kunnallista itsehallintoa ei voida heikentää alkuperäiskansan itsehallinnon lisäämisen kustannuksella.

Asiaa kokonaisuutena tarkasteltuaan Enontekiön kunnanhallitus esittää, että laki saamelaiskäräjistä palautetaan vähintäänkin saamelaismääritelmän osalta riippumattoman asiantuntijatyöryhmän valmisteltavaksi.

Enontekiön kunta on käyttänyt lausunnon valmistelussa apuna asiantuntijana OTL Juha Joonaa, joka osallistui saamelaiskäräjälakityöryhmän työhön pysyvänä asiantuntijana.

Selostus

Oikeusministeriö on pyytänyt lausuntoja saamelaiskäräjälakityöryhmän mietinnöstä (55/2913). Lausuntoja pyydetään viimeistään 15.1.2014. Mietintö kokonaisuudessa on luettavissa osoitteesta:

http://oikeusministerio.fi/fi/index/julkaisut/julkaisuarkisto/1382513081296/Files/OMML_55_2013_MIETINTO_196_s.pdf

**Khall 7 § TALTEENOTETTUJEN SEURA- JA HARRASTUSELÄINTEN SEKÄ IRTO-
KOIRIEN TILAPÄISEN HOIDON JÄRJESTÄMINEN ENONTEKIÖN KUNNASSA****Päätös**

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaan.

Päätösehdotus (kunnanjohtaja)

Kunnanhallitus päättää hyväksyä liitteiden mukaiset sopimusluonnokset talteenotettujen seura- ja harrastuseläinten sekä irtokoirien tilapäisen hoidon järjestämisestä Kati Peltovuoman ja Pasi Ikosen kanssa.

Selostus

Ympäristöterveydenhuollon siirryttyä Sodankylän kunnalle kansanterveystyön kuntayhtymältä, on vastuu talteenotettujen eläinten huolehtimisesta siirtynyt Enontekiön kunnalle. Talteenotettujen eläinten hoidosta on neuvoteltu seura- ja harrastuseläinten tilapäisen hoidon järjestämisen osalta Kati Peltovuoman kanssa ja irtokoirien osalta Pasi Ikosen kanssa. He ovat kumpikin ilmoittaneet suostuvansa tehtävään liitteiden mukaisilla sopimusluonnoksilla.

Eläinsuojelulaki 15 §

Talteenotetut eläimet

Kunnan on huolehdittava alueellaan irrallaan tavattujen ja talteenotettujen koirien ja kissojen sekä muiden vastaavien pienikokoisten seura- ja harrastuseläinten tilapäisen hoidon järjestämisestä.

Talteenotettua eläintä on säilytettävä vähintään 15 päivän ajan, minkä jälkeen kunnalla on oikeus myydä, muutoin luovuttaa tai lopettaa eläin.

Kunnalla on oikeus periä eläimen omistajalta tai haltijalta korvaus eläimen talteenotosta, hoidosta ja mahdollisesta lopettamisesta aiheutuneista kustannuksista.

Liite 1 Sopimusluonnos / Kati Peltovuoma
 2 Sopimusluonnos / Pasi Ikonen

Ltk

Khall

Kvalt

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa:

pj pkt pkt

Enontekiöllä ____/____ _____

Khall 8 § OPISKELIJOIDEN KESÄTYÖLLISTÄMINEN SEKÄ ENONTEKIÖLÄISILLE YRITYKSILLE MYÖNNETTÄVÄ OPPISOPIMUSTUKI**Päätös**

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaan.

Päätösehdotus (kunnanjohtaja)

Kunnanhallitus päättää hyväksyä alla esitetyn käytännön ja toimittaa päätöksen työnsuunnittelijan tehtäviä hoitavalle viranhaltijalle, kunnan kotisivuille, kunnan ilmoituspaikkoihin, työvoima- ja elinkeinotoimistoon, Enontekiön Sanomat -lehteen, ja Enontekiön yrittäjät ry:lle.

Selostus

Enontekiön kunnan vuoden 2014 talousarvioon on varattu 4.500 €:a opiskelijoiden kesäajan työllistämisen tukemiseen ja 3.600 € yrityksille tarkoitettuun oppisopimustukeen.

Määräraha on kohdennettu edellisvuosina pääasiassa yksityisille, mutta mikäli määrärahasta on osa määrääjän jälkeen ollut hakematta, se on voitu käyttää kunnan järjestämien kesätyöpaikkojen tukemiseen.

Tuen myöntämisen edellytykset:

- Työllistettävä opiskelija on kesätyönhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa
- opiskelijaa ei voida työllistää muilla työvoimatoimiston tukitoimenpiteillä
- Työllistettävän opiskelijan tulee olla 15 vuotta täyttänyt
- Tukeen oikeuttava työaika enintään 1 kk/opiskelija
- Tuki 300 €/kk/opiskelija, enintään 50 % maksetusta palkasta
- Tuki ei koske perheenjäseniä, ellei työnantaja ole kirjanpitovelvollinen
- Työnantaja sitoutuu noudattamaan työehtosopimuksia
- Tuki maksetaan jälkikäteen palkkatodistusta ja kirjallista työsopimusta vastaan
- työnantajan tukihakemus toimitetaan Enontekiön kunnanvirastoon työnsuunnittelijan tehtäviä hoitavalle viimeistään 9.5.2014 mennessä
- Tukipäätökset pyritään tekemään 31.5.2014 mennessä

Oppisopimustuki yrityksille:

Oppisopimustuki on tarkoitettu enontekiöläisille yrityksille, kun yritys ottaa henkilön suorittamaan perustutkintoa oppisopimuskoulutuksena. Oppisopimustukea on varattu kolmelle koulutettavalle, ja se myönnetään hakujärjestyksen mukaan kolmelle ensimmäiselle ehdot täyttävälle hakijalle. Tuen määrä oppisopimuskoulutettavaa kohti 150 euroa/kk, enintään 12 kk. ajaksi. Tukea on haettava kir-

jällisesti kunnanhallitukselta 31.5.2014 mennessä. Päätökset tuen myöntämisestä tekee työllistämistä vastaava viranhaltija.

Tuen myöntämisen edellytykset:

-Tuki on tarkoitettu Enontekiöllä toimiville yrityksille

-Pääsääntöisesti tuki on tarkoitettu nuorten (17-25 v.) oppisopimuskoulutusta varten. Tarveharkinnan perusteella tukea voidaan myöntää myös vanhemmille.

-Tukea myönnetään sekä perusammatti- että lisäkoulutukseen

-Tuen myöntämisen edellytyksenä on sopimus oppisopimuskoulutuksesta Oppisopimuskeskuksen kanssa sekä TE-toimiston myöntämä palkka-perusteinen tuki oppisopimuskoulutukseen.

-Tuki edellyttää oppisopimuskoulutuksen keston ajan voimassaolevaa työsopimusta. Työn tulee olla kokoaikaista (vähintään 30 h/vko).

-Tuki maksetetaan jälkikäteen joulukuussa 2014 oppisopimustyöntekijän palkkatodistusta vastaan.

-Tukea ei myönnetä kunnan konserniyhtiöille.

Khall 9 § ENONTEKIÖN KUNNAN VUOSIKELLO 2014**Päätös**

Hyväksyttiin muutetun päätösehdotuksen mukaan.

Käsittely

Keskustelun kuluessa kunnanjohtaja muutti esitystään siten, että kunnanhallituksen kokous 7.4 muutetaan pidettäväksi 31.3, kokous 15.9. muutetaan pidettäväksi 22.9 ja kokous 13.10 muutetaan pidettäväksi 6.10. Kunnanvaltuuston kokoukseksi esitetty kokouspäivä 25.9 muutetaan pidettäväksi 2.10.

Päätösehdotus (kunnanjohtaja)

Kunnanhallitus päättää vahvistaa hallituksen kokouspäivät esitetyn mukaisesti.

Edelleen kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se vahvistaa esitetyt valtuuston kokouspäivät kunnanhallituksen esityksen mukaisesti.

Selostus

Vuosikellolla tarkoitetaan Enontekiön kunnassa vuoden kuluessa tapahtuvien toimintojen aikataulua, jonka avulla toiminnot voidaan nähdä pidemmän aikajakson aikana tapahtuvana kokonaisuutena. Kunnan tasolla tämä helpottaa ja jäntevöittää esimerkiksi lautakuntien ja kunnanhallituksen kokousten yhteensovittamista, jonka tulisi tapahtua siten, että lautakunnilta saadaan käsiteltävänä olevat asiat hyvissä ajoin kunnanhallitukselle ja sieltä edelleen valtuustolle.

Vuosikellon aikataulutusta voidaan vuoden kuluessa jatkuvasti tarkentaa, mutta vuoden alussa vuosikelloon olisi hyvä merkitä ainakin suunnittelut kunnanhallituksen, kunnanvaltuuston ja lautakuntien kokoontumiset sekä tärkeät määräajat, kuten seuraavan vuoden talousarvion ja -suunnitelman valmisteluaikataulu.

Vuosikello siirretään yleiseksi sähköpostikalenteriksi sen tultua vahvistetuksi.

Liite 3 Vuosikello

**Khall 10 § KÄYTTÖSUUNNITELMAN VAHVISTAMINEN VUODELLE 2014 KUNNAN-
HALLITUKSEN TEHTÄVÄALUEIDEN OSALTA JA VASTUUVIRANHALTIJOIDEN NI-
MEÄMINEN**

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaan.

Päätösehdotus (kunnanjohtaja)

Kunnanhallitus päättää, että kunnanjohtajalla tai hänen esteelli-
senä tai estyneenä ollessaan kunnansihteerillä on oikeus tarvitta-
essa hyväksyä kaikkia kustannuspaikkoja koskevia laskuja vastuu-
henkilöiden ollessa esteellisiä tai estyneitä.

Kunnanhallitus päättää vahvistaa vuoden 2014 talousarvion käyttö-
suunnitelmaksi liitteissä esitetyt yleishallinnon talousarvion,
kunnan rahoitussuunnitelman ja investointisuunnitelman.

Laskujen hyväksyjinä toimivat kunnanjohtaja ja kunnansihteeri.
Lisäksi kunnanhallitus päättää nimetä vastuuviranhaltijat seuraa-
vasti:

	Vastuuviranhaltija	Varahen- kilö
KÄYTTÖTALOUS		
HALLINTO		
Kustannuspaikat		
Vaalit	Kunnansihteeri	Kj
Tilintarkastus	Kunnansihteeri	Kj
Kunnanvaltuusto	Kunnansihteeri	Kj
Kunnanhallitus	Kunnansihteeri	Kj
Keskustoimisto	Kunnansihteeri	Kj
Henkilöstöhallinto	Kunnansihteeri	Kj
Toimistopalveluyksikkö	Vastaava toimistos sihteeri	Ks
Atk-palvelu	Kunnansihteeri	Kj
Kunnallisverotus	Kunnansihteeri	Kj
Toimikunnat	Kunnansihteeri	Kj
Suhdetoiminta ja edustus	Kunnanjohtaja	Ks
Tiedotustoiminta	Kunnanjohtaja	Ks
Muu toiminta	Kunnansihteeri	Kj
Oikeustoimi	Kunnanjohtaja	Ks
Työsuojelu	Vapaa-aikatoimens sihteeri	Ks
Väärtipäivät	Kunnansihteeri	Kj
Hallinnon autot 2 kpl	Kunnansihteeri	Kj
Ikäihmisten neuvosto	Kunnansihteeri	Kj
TYÖLLISTÄMINEN	Kunnansihteeri	Kj
ELINKEINOTOIMI	Kunnanjohtaja	Ks
INVESTOINNIT		

Ltk Khall Kvalt Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa:

pj pkt pkt

Enontekiöllä ____/____

Kiinteä omaisuus/ kiinteistöjen osto	Kunnanjohtaja	Ks
Irtain omaisuus/ atk-hankinnat	Kunnansihteeri	Kj

RAHOITUS	Kunnansihteeri	Kj
-----------------	----------------	----

Selostus

Hallintosäännön mukaan kunnanhallitus vahvistaa käyttösuunnitelmat alaisilleen tehtäväalueille sekä jakaa tehtäväalueet tulosityksiköihin ja nimeää niille vastuuviranhaltijat ja heille varahenkilöt.

Kunnanhallituksen tehtäväalueita ovat hallinto, työllistäminen ja elinkeinotoimi. Kunnanvaltuusto on myöntänyt näille tehtäväalueille ulkoiset nettomenot seuraavasti:

Hallinto: 979.110 €

Työllistäminen: 15 000 €

Elinkeinotoimi: 529.080 € (sis. lentoliikenteen ja maaseututoimen)

Yleishallinto yhteensä: 1 523 190 €

Hallinnon tulosalueeseen kuuluvat seuraavat kustannuspaikat: vaalit, tilintarkastus, kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, keskustointo, henkilöstöhallinto, toimistopalveluyksikkö, atk-palvelu, kunnallisverotus, toimikunnat, suhdetoiminta ja edustus, tiedotustoiminta, muu toiminta, oikeustoimi, työsuojelu, Väärtipäivät, Hallinnon auto 2 kpl ja Ikäihmisten neuvosto.

Elinkeinotoimen tulosalueeseen sisältyy:

- Enontekiön Kehitys Oy:ltä ostettavat palvelut 280 000 €
- KKTM:n rahoitusosuus 16 900 €
- Tunturi-Lapin Kehitys ry:n rahoitusosuus 34 100 €
- Joukko- ja asiointiliikenne 20 000 €
- Varaus uudet kehittämis- ja yhteistyöprojektit 13 000 €
- Muu elinkeinotoimi 34 330 €
- Maaseutupalvelut 30 000 €
- Lentoliikenteen tappiontakuuvaraus (netto) 65 000 €
- Lentoliikenteen markkinointi 10 000 €
- Lentoliikenteen lennonvarmistussopimus (VPK) 25 000 €
- Tunturilapin matkailu ry 750 €

Jaettaessa määrärahoja tulosityksiköille, tulee samalla määrätä vastuuviranhaltijat, joilla on taloudellinen ja toiminnallinen vastuu. Vastuuviranhaltijat voivat jakaa itselleen osoitettuja tulosityksiköitä osamäärärahoihin ja nimetä omilla päätöksillään niille vastuuviranhaltijat.

Ltk Khall Kvalt Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa:

pj pkt pkt

Enontekiöllä ____/____

Vastuuviranhaltijoina eivät voi toimia kirjanpitoa hoitavat viranhaltijat eivätkä työsopimussuhteiset työntekijät.

Vuosilomien ym. varalta kunnalla on hyvä olla nimettynä viranhaltija, jolla on koko organisaatiota koskeva hyväksymisoikeus.

Valtuuston hyväksymä kunnan vuoden 2014 rahoitussuunnitelma ja vuoden 2014 investointisuunnitelma ovat nähtävillä kokouksessa.

Liite 4 Kustannuspaikka- ja tilikohtainen talousarvio

Kunnanhallitus päätti pitää tauon klo. 15.25-15.35. Tauon jälkeen suoritettussa nimenhuudossa todettiin, että kokous jatkuu laillisella ja päätösvaltaisena aikaisemmalla kokoonpanolla Birgitta Eiraa lukuun ottamatta.

Khall 11 § TALOUSARVION TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET VUODELLE 2014**Päätös**

Hyväksyttiin muutetun päätösehdotuksen mukaan.

Käsittely

Keskustelun kuluessa **kunnanjohtaja muutti esitystään** palveluneuvontapuhelimen aukioloaikojen osalta siten, että palvelupuhelin on auki seuraavasti:

ma-to klo 9.00-11.15 ja 11.45-15.45

pe, aatot klo 9.00-11.15 ja 11.45-15.00.

Päätösehdotus (kunnanjohtaja)

Kunnanhallitus päättää antaa liitteenä olevan talousarvion täytäntöönpanoa koskevan ohjeen toimintaohjeiksi lautakunnille ja vastuuviranhaltijoille.

Selostus

Kunnanvaltuusto on 13.12.2013 § 87 hyväksynyt talousarvion vuodelle 2014.

Liite 5. Talousarvion täytäntöönpano-ohjeet

Khall 12 § HAKEMUS KUNTALISÄN MAKSAMISESTA TORNION SAIRASKOTISÄÄTIÖLLE ENONTEKIÖN VETERAANIAVUSTAJATOIMINTAAN

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaan.

Päätösehdotus (kunnanjohtaja)

Kunnanhallitus päättää, että vuonna 2014 jatketaan kuntalisän, 300 €/kk, maksamista Tornion Sairaskotisäätiölle Enontekiön veteraaniavustaja-toimintaan.

Selostus

Tornion Sairaskotisäätiö on lähettänyt Enontekiön kunnanhallitukselle hakemuksen sotiemme veteraanien avustajatoimintaan liittyen:

Sotainvalidien Veljesliiton Avustajatoiminta on merkittävä kotona selviytymisen tuki monille sotainvalideille ja muille sotiemme veteraaneille. Lapin aluehanke on osa valtakunnallista avustajatoimintahanketta. Hanke on työllisyyspoliittinen ja ELY-keskukselta on haettu jatkoa vuosille 2014-2016, rahoitus varmistuu lähellä vuodenvaihdetta. Tornion Sairaskotisäätiö on laajentanut avustajatoimintaa koko Lappiin vuoden 2011 alusta alkaen. Enontekiöllä avustajatoimintaa on ollut vuoden 2010 alusta.

Avustajatoiminta tukee sotainvalidien ja muiden sotiemme veteraanien sekä heidän puolisoidensa ja leskiensä kotona asumista tarjoamalla apua mm. kodinhoitoon, asiointiin ja ulkoiluun. Avustajatoiminta ei korvaa kunnallista kotipalvelua eikä kilpaile yrityssektorin kanssa, vaan täydentää olemassa olevia palveluja.

Avustajatoiminnassa työskentelevät palkkatukeen oikeutetut työnhakijat. Hankkeen tarkoituksena on lisätä avustajiksi palkattujen työnhakijoiden työmarkkina-asiakkaita yhteistyössä TE-toimistojen, työvoiman palvelukeskusten ja ammatillista aikuiskoulutusta järjestävien oppilaitosten kanssa.

Kunnan tuki avustajatoiminnalle on työllistämisen tukemista sillä hankkeessa työllistetään palkkatukeen oikeutettuja, ohjausta ja tukea tarvitsevia välityömarkkina-asiakkaita, joiden työllistyminen on pitkittynyt ja vaikeutunut, ja jotka ovat vaarassa syrjäytyä työmarkkinoilta. Sotainvalidien Veljesliitto käyttää omia varojaan vuosittain yli 1 milj. euroa aluehankkeiden tukemiseen. Veljesliiton taloudellinen tuki lapin aluehankkeelle vuonna 2012 oli noin 84 000 €.

Avustajatoiminta tarvitsee myös kunnan tukea toiminnan järjestämiseksi. Esim. puolella lähihoitajan palkkakuluilla kunta saa välillisesti viiden avustajan työpanoksen vanhustyöhön.

Avustajatoiminta-projekti anoo Enontekiön kunnalta kuntatukea 300 €/työntekijä/kuukausi sotiemme veteraanien avustajiksi palkattavien välityömarkkina-asiakkaiden henkilöstömenoihin. Kuntatukea haetaan arvioidun asiakasmäärän pohjalta yhteensä 3 työntekijän palkkaukseen.

Anotaan, että Enontekiön kunta maksaisi rintamatunnuksien omaavien asiakasmaksut sosiaalitoimeen lähetettävän laskun perusteella. Asiakasmaksujen suuruudet sotainvalideilta 2 h/10 €, 3 h/15€ ja 6 h/20 €. Veteraanien asiakasmaksut 2 h/17 €, 3 h/26€ ja 6 h/34 E.

Kunnanhallitus on päättänyt maksaa kuntalisän, 300 € /kk, vuonna 2011 päätöksellään 24.1.2011 § 18 ja vuonna 2012 päätöksellään 28.5.2012 § 169 sekä vuonna 2013 päätöksellään 21.1.2013 § 32. Perusturvalautakunta on maksanut asiakasmaksun rintamatunnuksen tai erityisryhmien kuntoutuspäätöksen omaavien puolesta suoraan Tornion Sairaskotisäätiölle.

Khall 13 § SELVITYSTYÖN KÄYNNISTÄMINEN ENONTEKIÖN LENTOASEMAN MAHDOLLISUUKSISTA TOIMIA ALUSTANA KIINTEÄ- JA PYÖRIVÄSIIPISTEN ILMA-ALUSTEN ARKTISELLE TESTAUS- JA KOULUTUSTOIMINNALLE

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaan.

Tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Käsittely

Merkitään, että Birgitta Eira palasi kokoukseen klo. 15.38.

Päätösehdotus (kunnanjohtaja)

Kunnanhallitus päättää hyväksyä Tero Wallinin tarjouksen ja käynnistää selvitystyön Enontekiön lentoaseman mahdollisuuksista toimia alustana kiinteä- ja pyöriväsiipisten ilma-alusten arktiselle testaus- ja koulutustoiminnalle. Talousarvioon on varattu määräraha ko. hankkeelle.

Hankinnan arvo alittaa hankintalain 15§:n mukaisen kansallisen kynnysarvon eikä kehittämishanketta ole tarkoituksenmukaista kilpailuttaa kevennetyllä menettelyllä erikseen, koska Wallinin voidaan suoraan katsoa olevan paras henkilö tämän hankkeen toteuttajaksi referenssien ja paikallisten olosuhteiden tuntemuksensa nojalla.

Selostus:

Enontekiön kunta on jo pitkään selvittänyt mahdollisuuksia Enontekiön lentoaseman toimintojen tehostamiseksi. Reittilentoliikennettä kuntaan suuntautuu vuonna 2014 16 viikkona vuodessa ja Charterkausi kesti 19.11.2013 - 2.1.2014 välisen ajan. Kunta on panostanut reittilentoliikenteen kehittämiseen yhdessä valtion kanssa, mutta pelkästään matkailusesongin puitteissa lentoaseman toimintaa ei saada ympärivuotiseksi.

Kunnanjohtaja on selvittänyt vuonna 2013 mahdollisuuksia kiinteä- ja pyöriväsiipisten ilma-alusten testaus- ja koulutustoimintaan Enontekiöllä. Asian puitteissa kunnan poliittinen- ja virkamiesjohto on tavannut edustajia eri ministeriöistä ja neuvoteltu eri sidosryhmien sekä maakuntaliiton kanssa. Asian kehittäminen edelleen vaatii ammattilaisen laatiman selvityksen asiasta.

Työn keskeinen kehikko on selvittää mahdollisimman laaja-alaisesti mahdollisuudet kehittää Enontekiön lentoaseman, jonka Finavia omistaa ja jota se operoi, mahdollisuudet toimia alustana kiinteä- ja pyöriväsiipisten ilma-alusten testaus- ja koulutustoiminnalle.

Työn lähtökohta on avoin. Se pitää sisällään niin sotilas- ja pelustuslentotoiminnan kuin kaupallisen- ja harrastuslentotoiminnan-

Ltk

Khall

Kvalt

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa:

pj pkt pkt

Enontekiöllä ____/____

kin. Keskeinen seikka on kentän sijainnista johtuen arktisten olosuhteiden hallinta.

Kaluston sotilaallinen käyttö on erityisesti testausmielessä hyvin keskeinen ja Suomen rooli sotilasliittojen ulkopuolisena maana on tärkeä näkökulma testaustoiminnan tarjoamisessa.

Käytännössä keskeistä on puolustusvoimien ja sisäministeriön näkemys ja rooli. Myös puolustusministeriön ja ulkoministeriön, erityisesti ulkomaankaupan puolelta käydyt keskustelut ja heidän näkemyksensä Euroopan tasolta asian puitteissa ovat jo alkuvaiheessa merkittäviä. On tärkeää hankkia kokonaisvaltainen näkemys Suomen alueella tapahtuvasta sotilaalliseen helikopteritoimintaan liittyvästä testaamisesta EU-maiden, Ruotsin , NATO-maiden ja Venäjän osalta.

Asiasta suoritettujen kyselyiden ja saatujen suositusten perusteella kunnanjohtaja on pyytänyt selvitystyön tekemisestä tarjoutua Tendon Oy:ltä / Tero Wallinilta. Tero Wallinin tarjoutuminen selvitystyöhön ja hänen referenssinsä toimitetaan esityslistan oheismateriaalina.

Asiasta on laadittu yrittäjyysvaikutusten arviointi, joka esitetään

Liite

6. Yrittäjyysvaikutusten arviointi

Oheismateriaali

Tero Wallinin tarjoutuminen selvitystyöhön ja hänen referenssinsä

Khall 14 § KODINHOITAJAN TOIMEN PERUSTAMINEN**Päätös**

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaan.

Päätösehdotus (kunnanjohtaja)

Kunnanhallitus päättää, että sosiaalitoimeen perustetaan työsopimussuhteinen kodinhoitajan toimi. Ensisijainen sijoituspaikka on Hetan tiimi, jossa ennestään työskentelee kaksi virkasuhteessa olevaa kodinhoitajaa ja kaksi työsuhteessa olevaa kodinhoitajaa.

Kodinhoitajan tehtävänä on asiakkaan palvelusuunnitelman mukaan tukea asiakkaan toimintakykyä kotiin annettavilla palveluilla sekä kodinhoitoavulla, jolla tarkoitetaan henkilökohtaisen hygienian hoidossa, ruokailussa ja siistimisessä avustamista.

Kelpoisuusehtona on Laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (272/2005) 8 §:n mukainen kelpoisuus; lähihoitajan tutkinto tai muu soveltuva sosiaali- ja terveysalan perustutkinto tai muu vastaava tutkinto.

Työaika: jaksotyö.

Palkkaus KVTES:n mukaan; hinnoittelukohta 04SOS06A " sosiaalihuollon ammattitehtävät ". Peruspalkka hinnoittelukohdassa 1935,44 €.

Selostus

Enontekiön kunnan hallintosäännön 30 § mukaan valtuusto päättää johtavassa asemassa olevien virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta. Kunnanhallitus päättää muiden virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta.

Toistaiseksi voimassa olevan työsopimussuhteen (toimen) perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä asetettavista kelpoisuusvaatimuksista päättää kunnanhallitus ao. toimielimen esityksen pohjalta.

Virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi päättää kunnanhallitus kuntalain edellytysten täytyessä.

Päätöshistoria

Perusturvalautakunta 30.9.2013 § 88

Päätös:

Ehdotuksen mukaan.

Käsittely:

Vastaava hoitaja Satu-Marja Eira-Keskitalo oli asiantuntijana kuultavana asian esittelyn ajan.

Ehdotus:

Ltk	Khall	Kvalt	Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa:
	<u> </u>	<u> </u>	
	<u> </u>	<u> </u>	
	<u> </u>	<u> </u>	
			Enontekiöllä ____/____

Perusturvalautakunta esittää kunnanhallitukselle/ -valtuustolle, että sosiaalitoimeen perustetaan työsopimussuhteinen kodinhoitajan toimi. Ensisijainen sijoituspaikka on Hetan tiimi, jossa ennestään työskentelee kaksi virkasuhteessa olevaa kodinhoitajaa ja kaksi työsuhteessa olevaa kodinhoitajaa.

Kodinhoitajan tehtävänä on asiakkaan palvelusuunnitelman mukaan tukea asiakkaan toimintakykyä kotiin annettavilla palveluilla sekä kodinhoitoavulla, jolla tarkoitetaan henkilökohtaisen hygienian hoidossa, ruokailussa ja siistimisessä avustamista.

Kelpoisuusehtona on Laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (272/2005) 8 §:n mukainen kelpoisuus; lähihoitajan tutkinto tai muu soveltuva sosiaali- ja terveysalan perustutkinto tai muu vastaava tutkinto.

Työaika: jaksotyö.

Palkkaus KVTES:n mukaan; hinnoittelukohta 04SOS06A " sosiaalihuollon ammattitehtävät ". Peruspalkka hinnoittelukohdassa 1935,44 €.

**Khall 15 § OHJAAJAN VIRAN MUUTTAMINEN OHJAAJAN TYÖSOPIMUSSUHTEI-
SEKSI TOIMEKSI****Päätös**

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaan.

Päätösehdotus (kunnanjohtaja)

Kunnanhallitus päättää, että Hyrylän ohjaajan virka muutetaan työ-
sopimussuhteiseksi toimeksi.

Kehitysvammahuollon julkisen vallan käyttöä vaativat tehtävät
siirretään sosiaalitoimistoon perustettavan sosiaaliohjaajan teh-
täviksi.

Työsopimussuhteisen ohjaajan tehtävänä on kuntouttavan ja toimin-
takykyä tukevan päivä- ja työtoiminnan ohjaaminen Hyrylässä.

Kelpoisuusehtona on Laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön
kelpoisuusvaatimuksista (272/2005) 8 §:n mukainen kelpoisuus; lä-
hihoitajan tutkinto tai muu soveltuva sosiaali- ja terveystieteiden pe-
rustutkinto tai muu vastaava tutkinto.

Työaika: Yleistyöaika.

Palkkaus KVTES:n mukaan; hinnoittelukohta 04SOS06A " sosiaalihuol-
lon ammattitehtävät ". Peruspalkka hinnoittelukohdassa 1935,44 €.

Kunnanhallitus päättää perusturvalautakunnan esityksen mukaisesti,
että toimi täytetään osa-aikaisena siten että työaika on 90 % ko-
koaikaisesta työajasta 15.2.2014 alkaen.

Selostus

Enontekiön kunnan hallintosäännön 30 § mukaan valtuusto päättää
johtavassa asemassa olevien virkojen perustamisesta ja lakkautta-
misesta. Kunnanhallitus päättää muiden virkojen perustamisesta ja
lakkauttamisesta.

Toistaiseksi voimassa olevan työsopimussuhteen (toimen) perustami-
sista ja lakkauttamisesta sekä asetettavista kelpoisuusvaatimuk-
sista päättää kunnanhallitus ao. toimielimen esityksen pohjalta.

Virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi päättää kunnanhallitus kun-
talain edellytysten täyttyessä.

Päätöshistoria

Perusturvalautakunta 30.9.2013 § 89

Päätös:

Ehdotuksen mukaan.

Ltk

Khall

Kvalt

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa:

pj pkt pkt

Enontekiöllä ____/____

Ehdotus:

Perusturvalautakunta esittää kunnanhallitukselle /valtuustolle, että Hyrylän ohjaajan virka muutetaan työsopimussuhteiseksi toimeksi.

Kehitysvammahuollon julkisen vallan käyttöä vaativat tehtävät siirretään sosiaalitoimistoon perustettavan sosiaaliohjaajan tehtäviksi.

Työsopimussuhteisen ohjaajan tehtävänä on kuntouttavan ja toimintakykyä tukevan päivä- ja työtoiminnan ohjaaminen Hyrylässä.

Kelpoisuusehtona on Laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (272/2005) 8 §:n mukainen kelpoisuus; lähihoitajan tutkinto tai muu soveltuva sosiaali- ja terveysalan perustutkinto tai muu vastaava tutkinto.

Työaika: Yleistyöaika.

Palkkaus KVTES:n mukaan; hinnoittelukohta 04SOS06A " sosiaalihuollon ammattitehtävät ". Peruspalkka hinnoittelukohdassa 1935,44 €.

Perusturvalautakunta esittää, että toimi täytetään osa-aikaisena siten että työaika on 90 % kokoaikaisesta työajasta 15.2.2014 alkaen.

Khall 16 § ILMOITUS ELÄKKEELLE JÄÄNNISTÄ 1.9.2014 ALKAEN / TOIMISTOSIHTTEERI TUULA AARNIO**Päätös**

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaan.

Päätösehdotus (kunnanjohtaja)

Kunnanhallitus merkitsee eläkkeelle siirtymisen tiedoksi.

Kunnanhallitus kiittää Tuula Aarniota työstä Enontekiön kunnan hyväksi pitkän virkasuhteensa aikana sekä toivottaa mukavia eläkepäiviä.

Edelleen kunnanhallitus kehottaa vastaavaa toimistosihtteeriä, yhteistyössä teknisen osaston kanssa, aloittamaan tehtäväkuvauksen laatimisprosessin ja virantäytön alkukevään aikana.

Selostus

Toimistosihtteeri Tuula Aarnio on 7.1.2014 toimittanut kunnanhallitukselle kirjeen, jossa hän irtisanoutuu toimistosihtteerin virasta 1.9.2014 alkaen eläkkeelle jäädessään.

**Khall 17 § LAUTAKUNTIEN JA MUIDEN KUNNAN TOIMIELINTEN PÖYTÄKIRJAT
SEKÄ VIRANHALTIJOIDEN PÄÄTÖSPÖYTÄKIRJAT**

Päätös

Hyväksyttiin äänestyksen jälkeen päätösehdotuksen mukaan.

Käsittely

Sari Keskitalo ilmoitti esteellisyytensä käsiteltävään asiaan (Hallintolaki 28 § kohta 1, osallisuusjäävi) ja poistui kokouksesta. Puheenjohtajana tämän asian käsittelyn ajan toimi Jaakko Alamattila.

Birgitta Eira esitti että kunnanhallitus ottaa otto-oikeudella käsiteltäväkseen sivistyslautakunnan 30.12.2013 pidetyn kokouksen § 128 / Aila Keskitalon vuorotteluvapaahakemus.
Janne Näkkäläjärvi kannatti Birgitta Eiran esitystä.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi, puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava, kannatettu esitys, suoritetaan asiasta äänestys. Puheenjohtaja esitti äänestystavaksi nimenhuutoäänestystä siten, että ne jotka kannattavat esittelijän ehdotusta äänestävät "JAA" ja ne, jotka kannattavat Birgitta Eiran esitystä, jota Janne Näkkäläjärvi on kannattanut, äänestävät "EI". Äänestystapa ja äänestysjärjestys hyväksyttiin yksimielisesti. Suoritettussa äänestyksessä annettiin 4 "JAA"-ääntä (Alamattila Jaakko, Keinovaara Ulla, Kultima Unto ja Hautamäki Helinä) ja 2 "EI"-ääntä (Eira Birgitta, Näkkäläjärvi Janne). Puheenjohtaja totesi, että päätökseksi on tullut esittelijän ehdotus.

Päätösehdotus (kunnanjohtaja)

Kunnanhallitus päättää, ettei pöytäkirjoissa olevia, otto-oikeuden piiriin kuuluvia asioita oteta kunnanhallituksen käsiteltäviksi.

Selostus

Kunnanhallituksen alaisten viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat ajalta 13.12.2013.- 12.1.2014

- kunnanjohtajan päätökset
- kunnansihteerin päätökset
- vastaavan toimistosihteerin päätökset

Kunnanhallitukselle on saapunut lisäksi seuraavat pöytäkirjat:

- Sivistyslautakunta 11.12.2013
- Sivistyslautakunta 30.12.2013

Khall 18 § ILMOITUSASIAT**Päätös**

Merkittiin tiedoksi.

Päätösehdotus (kunnanjohtaja)

Kunnanhallitus merkitsee ilmoitusasiat tietoonsa saatetuksi.

Selostus**Kirjeet:**

Aluehallintovirasto / Ympäristöluvat

Päätös rakentamisajan jatkamiselle koskien vesijohdon ja paineviemärin rakentamista Kilpisjärven alitse. Päätös myönteinen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ELY-keskus

Turvaväliliikennemerkkien asentaminen, Enontekiö

Kansaneläkelaitos

Ajankohtaista työterveydenhuollon kustannusten korvaamisesta työnantajalle ja yrittäjälle

KEVA

Kuel-maksut vuonna 2014

Pöytäkirjanote valtuuskunnan kokouksesta 3/2013 4.12.2013

Kunnallinen työmarkkinalaitos

Virka- ja työehtosopimus ryhmähenkivakuutusta vastaavasta taloudellisesta edusta

Lapin aluehallintovirasto

Saamenkielisten sosiaali- ja terveystalvelujen turvaamiseksi osoitetun valtionavustuksen käyttö vuonna 2012

Lapin Ely-keskus

Päätös hanketuen maksamisesta yleishyödylliseen investointikohteeseen / Hetan latuverkoston kunnostaminen maksatushakemus

Lapin liitto

Ennakkoväkiluku Lapin kunnissa kuukausittain 1-11/2013

Lapin maanmittaustoimisto

Maanmittauslaitos uudistuu vuoden 2014 alusta

Lapin sairaanhoitopiiri

Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymän talousseminaari jäsenkuntien talousvastaaville pe 31.1.2014

Maaseutuvirasto

Ltk

Khall

Kvalt

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa:

pj pkt pkt

Enontekiöllä ____/____

Ilmoitus tuen maksamisesta 11.12.2013

Metsähallitus

Selvitys Käsivarren kansallispuiston perustamisedellytyksistä

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Päätös valtionavusta Kulkuri ja joutsen -opasteita, luon-
toelokuvia ja klassikoita -hankkeelle. Päätös kielteinen.

Päätös erityisavustuksen myöntämisestä koulutuksellista
tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin -hankkeelle. Päätös
myönteinen.

Kirje Opetus- ja kulttuuriministeriön koulutus, tiede ja
kulttuuri-kohdealueen hallintamalli ja arkkitehtuuriperi-
aatteet

Valtiovarainministeriö

Kuntien haku kuntakokeiluhankkeeseen

Pöytäkirjat, kokouskutsut, vieraat:

Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä

Yhtymähallituksen pöytäkirja 15.11.2013

Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Yhtymävaltuuston pöytäkirja 27.11.2013

Muonion-Enontekiön kansanterveystyön ky.

Kokouskutsu yhtymävaltuusto 18.12.2013

Tunturi-Lapin ympäristöterveydenhuollon jaosto

Esityslista 8.1.2014

Khall 19 § KIINTEISTÖLUOVUTUSILMOITUKSET / KUNNAN ETUOSTO-OIKEUDEN KÄYTTÄMINEN**Päätös**

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaan.

Päätösehdotus (kunnanjohtaja)

Kunnanhallitus päättää, että kunnan etuosto-oikeutta ilmoitettujen kiinteistöluovutusilmoitusten osalta ei käytetä.

Selostus

Kiinteistöluovutusilmoitukset:

Kohteet: 47-406-25-12, Tähystyspaikka, Suonttajärven kylä, 47-406-23-77, Harjula, Suonttajärven kylä

Pinta-ala: 2000 m² (Tähystyspaikka), 3000 m² (Harjula)

Luovuttaja: Kelottijärvi Joonas Lorenz ja Kelottijärvi Hilikka Heilinä, Oulusta

Luovutuksen saajat: Laulumaa Markku Tapani ja Laulumaa Maiju Emilia, Leppäjärveltä

Kohde: 47-401-12-63, Kotimäki, Hetan kylä

Pinta-ala: 2177 m²

Luovuttajat: Vaittinen Erkki Juhani ja Vaittinen Minttu Sofia, Enontekiöltä

Luovutuksen saaja: Saukkonen Miika Auvo Kristian ja Saukkonen Jenni Johanna, Enontekiöltä

Kohde: 47-401-5-65, määräala Kirkkolampi Rno 5:65, Hetan kylä

Pinta-ala: 1700 m²

Luovuttajat: Kumpulainen Ossi Olavi kuolinpesä, Enontekiöltä

Luovutuksen saaja: Myllyharju Esa Juhani, Enontekiöltä

Kohde: 47-401-24-43, määräala Matsanen Rno 24:43, Hetan kylä

Pinta-ala: 1,47 ha

Luovuttajat: Näkkäläjärvi Iisak Tuomas kuolinpesä, Leppäjärveltä

Luovutuksen saaja: Tuomikoski Antti Juhani, Muhokselta ja Hakulinen Juha Sakari Oulusta

Kohde: 47-401-30-9, Pentinkulma, Hetan kylä

Pinta-ala: 4200 m²

Luovuttajat: Sorvari Pentti Johannes, Pukkilasta

Luovutuksen saaja: Rahkonen Mervi Sinikka, Vähikkälästä

Kohde: 47-402-40-40, Terri, Kelottijärven kylä

Pinta-ala: 1021 m²

Luovuttajat: Suomen valtio, Metsähallitus, Vantaa

Luovutuksen saaja: Raivio Terttu ja Raivio Risto, Kilpisjärveltä

Kohde: 47-402-42-63, Kilpisharju, Kelottijärven kylä

Pinta-ala: 1820 m²

Luovuttajat: Tuononen Pekka Juhani, Kilpisjärveltä

Luovutuksen saaja: Jumisko Timo ja Uutinen Mervi, Jurmusta

Kohde: 47-403-2-27, Tapiola, Kyrön kylä

Pinta-ala: 4100 m²

Luovuttajat: Helistö Lauri Arijoutsu, Muoniosta

Luovutuksen saaja: Helistö Anna Henrikka, Kempeleestä, Helistö Hanna Emilia, Tampereelta ja Helistö Jussi Erkki Henrik, Tampereelta

Khall 20 § KUNNANJOHTAJAN ILMOITUSASIAT**Päätös**

Merkittiin tiedoksi.

SelostusIlmoitusasiat

- Esisopimus Metsähallituksen kanssa Lauri Pappilan lintukoel-
koelman deponoinnista Tunturi-Lapin luontokeskukseen.
- Annikki Kallioniemen ilmoitus siirtymisestä kokonaistyöaikaan
1.1.2014 lukien.
- Taloustilanneselostus tilinpäätöksestä
- Kunnanjohtajan aikataulu tammikuu.

**Khall 21 § KUNNANHALLITUKSEN NIMEÄMIEN TOIMIELIN- JA KOKOUSEDUSTA-
JIEN SUULLISET RAPORTIT KOKOUKSISTA****Päätös**

Merkittiin tiedoksi.

Selostus

Jaakko Alamattila oli osallistunut Enontekiön Sähkö Oy:n yt-neuvotteluihin.

Helinä Hautamäki oli osallistunut Enontekiön Kehitys Oy:n hallituksen kokoukseen.

Birgitta Eira oli osallistunut Metsähallituksen yhteistyöryhmän kokoukseen ja Tunturi-Lapin ympäristöterveydenhuollon jaoston kokoukseen. Lisäksi hän toi kunnanhallituksen tietoon Enontekiön kunnan asuntojen lainahakemuksen tilanteen.

Seppo Alatörmänen oli osallistunut Enontekiön Vesihuolto Oy:n hallituksen kokoukseen.

Khall 22 § KUNNANHALLITUKSEN JÄSENTEN ESILLE OTTAMAT ASIAT

Ei ollut.

Khall 23 § TOIMISTOSIHTTEERI HANNELE KUMPULAISEN PALKAN MÄÄRITTELY**Päätös**

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaan.

Päätösehdotus (kunnanjohtaja)

Kunnanhallitus päättää Hannele Kumpulaisen tehtäväkohtaiseksi palkaksi 1959,65 euroa. Perusteena kvtes:n palkkamäärittelystä poikkeamiseen on itsenäinen vastuu kansanterveystyön kuntayhtymän palkanlaskennasta.

Selostus

Hannele Kumpulainen on aloittanut palkkahallinnon toimistosihteerinä 2.1.2014. Hänen vastuulleen on työsopimuksessa määritelty mm. kuntayhtymän palkat.

Kunnanhallituksen on päätöksessään 12.5.2011/§ 119 ohjeistanut seuraavaa:

Kunnanhallitus päätti, että lautakunnat voivat jatkossa vakinaista henkilöstöä ottaessaan päättää tehtäväkohtaisen palkan enintään samaksi kuin muiden samaan hinnoittelukohtaan kuuluvien, vaativuudeltaan samantasoisien tehtävien tehtäväkohtainen palkka on huomioiden kuitenkin mahdollinen puuttuvan koulutuksen tai kokemuksen johdosta tehtävä alennus ao. työ- ja virkaehtosopimuksen määräykset huomioiden.

Muilta osin harkinnanvaraiset palkkauspäätökset tuodaan edelleen kunnanhallituksen päätettäväksi.

KVTES:in palkkaliitteen toimistoalan palkkaryhmän 1 mukaan toimistosihteerin tehtäväkohtainen palkka on 1859,65. Vastuulisänä on Enontekiön kunnassa maksettu 100 euroa / kk.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo. 17.10.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Kokouspäivämäärä
13.01.2014

Pykälät
1 § - 23 §

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 91 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät:1,2,3,4,5,6,9,10,11,16,17,18,20,21,22
	Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 89 §:n 1 mom mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pykälät:7,8,12,13,14,15,19,23
	HValL 3 §:n 1 mom/muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite. Enontekiön kunnanhallitus Ounastie 165 99400 ENONTEKIÖ kirjaamo@enontekio.fi Pykälät: 7,8,12,13,14,15,19,23 Oikaisuvaatimus on tehtävä <u>14 päivän kuluessa</u> päätöksen tiedoksisaannista.
Oikaisuvaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.